

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura

Tercer període

Sèrie C - Número 259

14 de novembre de 2013

Comissió de Justícia i Drets Humans

Presidència de la I. Sra. Gemma Calvet i Barot

Sessió núm. 14

SUMARI

Sol·licitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre els efectes de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat per al 2012 en el pressupost d'aquest departament (tram. 354-00142/10) p. 3

Sol·licitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre l'escenari pressupostari d'aquest departament per al final del 2013 (tram. 354-00162/10) p. 3

Compareixences

acumulades del director general de Serveis Penitenciaris (tram. 357-00300/10 i 357-00326/10) p. 5

Compareixença

d'una representació de l'Associació Catalana de Criminòlegs per a informar sobre la funció dels criminòlegs i la creació d'un col·legi professional (tram. 357-00330/10) p. 22

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient de la comissió.

Transcripció i correcció: Mallot Traductors Associats · Imprès al Parlament
ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7992 (sèrie C) · DL: B-3.468-1982 · www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 14

La sessió s'obre a les quatre de la tarda i onze minuts. Presideix Gemma Calvet i Barot, acompanyada de la vicepresidenta, Cristina Bosch i Arcau, i de la secretària, Dolors López Aguilar. Assisteix la Mesa el lletrat Pere Sol i Ordis.

Hi són presents els diputats David Bonvehí i Torras, Anabel Marcos i Vilar, Joan Morell i Comas, Àngels Ponsa i Roca, Elena Ribera i Garijo, Montserrat Ribera i Puig i Maria Dolors Rovirola i Coromí, pel G. P. de Convergència i Unió; Pere Aragonès i Garcia i Marc Sanglas i Alcantarilla, pel G. P. d'Esquerra Republicana de Catalunya; Jaume Collboni Cuadrado, Joan Ignasi Elena Garcia i Ferran Pedret i Santos, pel G. P. Socialista; Pere Calbó i Roca i Sergio Santamaría Santigosa, pel G. P. del Partit Popular de Catalunya; Jaume Bosch i Mestres i Salvador Milà i Solsona, pel G. P. d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, i Carmen de Rivera i Pla, pel G. P. de Ciutadans.

Assisteixen a aquesta sessió el director general de Serveis Penitenciaris, Pere Soler Campins, i el president de l'Associació Catalana de Criminòlegs, David Cuaresma Morales.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

1. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Justícia i Drets Humans amb el conseller de Justícia sobre els efectes de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat per al 2012 en el pressupost d'aquest departament (tram. 354-00142/10). Grup Parlamentari del Partit Popular de Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

2. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió de Justícia i Drets Humans amb el conseller de Justícia sobre l'escenari pressupostari d'aquest departament per al final del 2013 (tram. 354-00162/10). Grup Parlamentari Socialista. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

3. Compareixença del director general de Serveis Penitenciaris davant la Comissió de Justícia i Drets Humans perquè informi sobre la seguretat dels centres penitenciaris, les fugues d'interns i la situació del Centre Penitenciari de Figueres i la presó Model, i perquè presenti l'informe del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes o els Tractes Inhumans o Degradants redactat arran d'una visita a Espanya (tram. 357-00300/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

4. Compareixença del director general de Serveis Penitenciaris davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la situació i la planificació de la Direcció General de Serveis Penitenciaris (tram. 357-00326/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

5. Compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Criminòlegs davant la Comissió de Justícia i Drets Humans per a informar sobre la funció dels criminòlegs i la creació d'un col·legi professional (tram. 357-00330/10). Comissió de Justícia i Drets Humans. Compareixença.

La presidenta

Comencem la sessió de la reunió d'avui de la Comissió de Justícia i Drets Humans.

Que, com saben, hi han cinc punts de l'ordre del dia.

Sol·licitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre els efectes de la pròrroga dels pressupostos de la Generalitat per al 2012 en el pressupost d'aquest departament (tram. 354-00142/10)

Procedirem a iniciar la sol·licitud de sessions informatives plantejades pel Grup Parlamentari del Partit Popular i pel Grup Parlamentari Socialista. Pregunto als portaveus proposants: els cal substanciar la proposta o passem directament a la votació? *(Pausa.)*

Sergio Santamaría Santigosa

Sí, presidenta, brevemente para exponer los motivos por los que se solicita, pero será muy breve en cualquier caso.

La presidenta

Doncs, ja pot començar.

Sergio Santamaría Santigosa

Gracias, presidenta. Bueno, para exponer brevemente que la solicitud de sesión informativa se contrae al comprobar fundamentalmente la ejecución presupuestaria durante el ejercicio 2013 de unos presupuestos de 2012 que, de alguna forma, creo que nos pueden ilustrar acerca del grado de cumplimiento que en este caso el Govern de la Generalitat da precisamente a los presupuestos que aprueba.

Por tanto, para saber exactamente el cumplimiento, como digo, de esos presupuestos, entendemos que sería procedente, teniendo en cuenta que además son presupuestos prorrogados, ¿no? A partir de aquí nos parece que desde el punto de vista del adecuado control de la cámara –que debe ejercer sobre el ejecutivo–, una solicitud de comparecencia de estas características es del todo punto procedente.

Nada más, muchísimas gracias.

La presidenta

Gràcies.

Sol·licitud de sessió informativa

amb el conseller de Justícia sobre l'escenari pressupostari d'aquest departament per al final del 2013 (tram. 354-00162/10)

Hi ha algun portaveu que vulgui...? *(Pausa.)* Sí.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, presidenta. Simplement per complementar el que plantejava el portaveu del Grup Popular.

Se'ns ha furtat la possibilitat de tenir un debat pressupostari respecte a l'exercici d'enguany. Per tant, és de rebut que com a mínim tinguem la possibilitat de conèixer quins han estat els efectes de la pròrroga pressupostària en cadascun dels departaments de la Generalitat de Catalunya i que tinguem també informació, el més detallada possible, sobre quina ha estat l'execució dels pressupostos fins a aquest punt de l'any i quina és la previsió que es té fins a finalitzar l'any.

Per tant, no entendríem que, havent-se furtat al Parlament una de les seves principals funcions, que és fer el debat pressupostari, ara tampoc es facilités aquesta informació, que considerem bàsica.

La presidenta

Algun portaveu vol intervenir per explicar el sentit del vot? *(Pausa.)* Senyor Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Sí, gràcies, senyora presidenta. El nostre grup votarà contràriament a les dues sol·licituds de sessions informatives, que tenen el mateix efecte.

Bàsicament perquè la setmana del 25 de novembre farem el debat de seccions pressupostàries del pressupost 2014, en què hi haurà, doncs, una sessió específica per al pressupost del Departament de Justícia i que, per tant, ja es podran debatre aquestes qüestions. I a més està disponible –no només per als diputats, sinó per al conjunt de gent que ho vulgui mirar–, en el portal de pressupostos 2014, un document amb l'execució –la liquidació– del 2012 i amb les previsions de l'execució a mes de setembre de 2013 i previsions d'execució fins a finals d'any 2013 de les partides pressupostàries de cadascun dels departaments.

Per tant, entenem que aquest debat, per no repetir-lo dues vegades, es pot fer perfectament la setmana del 25 de novembre, quan hi haurà el debat pressupostari per a cada secció.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonès. Algun altre portaveu vol intervenir? *(Pausa.)* Sí, senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Sí, gracias, presidenta. Precisamente, bueno, Ciudadanos votará favorablemente a la petición de comparecencia para..., no conocer, que naturalmente si está colgado lo conocemos todos.

Lo que es, para discutir la liquidación y la ejecución de estos presupuestos. Porque aparte de que esté expuesto en la página web de la Generalitat, que nada más faltaría, sería un buen momento y una buena oportunidad, precisamente para discutir esto y encauzar los presupuestos del 2014.

De todas maneras, es una lástima que por el voto de Esquerra Republicana de Catalunya se frustré este debate. Gracias.

La presidenta

Gràcies, senyora Rivera. El senyor Milà ha aixecat la mà? *(Pausa.)* Sí? Endavant.

Salvador Milà i Solsona

Sí, en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa dir que votarem a favor.

I també em complau informar la sala que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya ha desestimat l'oposició que va formular el Govern de la Generalitat i el ministeri fiscal a l'admissió perquè es pronunciï sobre el fons de la qüestió plantejada per aquests diputats d'aquest grup, en el sentit que es reconegui el dret fonamental que els pressupostos del 2013 hagin de ser presentats. Esperem que properament puguem tenir sentència definitiva, però creiem que almenys moralment és important destacar que hi ha matèria, perquè afecta el dret fonamental dels diputats a discutir els pressupostos el fet que no s'hagin presentat, i que està subjecte a una empara constitucional.

Gràcies. Esperem que el tribunal ens ho confirmi.

La presidenta

Sí, en tot cas, si ho considera pertinent, portaveu, estaria bé fer arribar el contingut d'aquesta resolució a la resta de grups...

Salvador Milà i Solsona

Sí, la interlocutòria la puc enviar ara. Repeteixo que és la desestimació dels motius d'oposició formulats pel lletrat del Govern; no m'atreveixo a dir de la Generalitat perquè ens considerem també part de la Generalitat, i per tant suposo que el lletrat representava el Govern, no la Generalitat.

Però el tribunal superior, amb un sol vot particular, considera que sí, que hi ha matèria de drets fonamentals afectada, i, en tot cas, després es pronunciarà sobre el fons. Però que, en tot cas, es reconeix que hi podria haver aquest dret vulnerat a poder discutir els pressupostos. I amb molt de gust, quan tinguem la demanda, també els ho faré saber. I sobretot, si tenim una sentència favorable, doncs, ens serà un plaer escoltar el Govern justificar-se...

La presidenta

Sí...

Salvador Milà i Solsona

...com infringeix els drets constitucionals en aquest Parlament.

La presidenta

...ha quedat clar. Era una qüestió d'informació sobre la documentació. Si vostè ja els la tramet directament

a la resta de portaveus, cap problema. Gràcies, senyor Milà. Senyora Ribera.

Elena Ribera i Garijo

Gràcies. Nosaltres, contràriament, considerem que... Bé, votarem en contra.

Considerem que els pressupostos prorrogats vénen dels pressupostos que es van aprovar per aquesta cambra, de la qual van tenir suficient informació; que les partides de despesa, les partides d'ingressos estaven perfectament establertes, i que tota la documentació la tenen al seu abast en la web del departament.

Gràcies.

La presidenta

Gràcies.

Procedim a la votació.

Vots a favor de la sol·licitud? Votem conjuntament el punt 1 i 2.

Vots a favor?

Nou vots a favor.

Vots en contra?

Onze vots.

Queda, doncs, rebutjada.

Compareixences

acumulades del director general de Serveis Penitenciaris (tram. 357-00300/10 i 357-00326/10)

Ara acumularem els punts tercer..., i 4: la compareixença del director general de Serveis Penitenciaris davant la Comissió de Justícia.

I informo que passarà a la presidència la vicepresidenta.

(Adreçant-se al director general de Serveis Penitenciaris.) Benvingut.

Sergio Santamaría Santigosa

Presidenta, por una cuestión de orden, ¿de qué tiempo dispondremos para intervenir?

La presidenta

Sí, el senyor director general tindrà uns vint minuts, mitja hora, i després tindrem un torn de deu minuts màxim.

(Pausa.)

La vicepresidenta

Bé, doncs, iniciariem la sessió amb les compareixences del director general de Serveis Penitenciaris, senyor Pere Soler. Teniu la paraula.

El director general de Serveis Penitenciaris (Pere Soler Campins)

Gràcies, senyora presidenta, senyora vicepresidenta. Senyors diputats, benvolguts companys de la Direcció General de Serveis Penitenciaris, en primer lloc un agraïment: agrair en aquest cas a la Comissió de Justícia que ens permeti fer aquesta exposició una miqueta per, doncs, situar la planificació de la direcció general.

No fa massa va comparèixer el conseller –els va presentar el pla d'equipaments– i avui, doncs, el que mirarem en aquesta exposició és d'explicar, a banda d'aquest pla d'equipaments, les línies generals del pla departamental de la nostra direcció general. En primer lloc, deixin-me, per això, que recordi el tema del pla d'equipaments, perquè en aquests moments és una gran feina, una gran tasca que està desenvolupant la direcció general, i permetin-me, si us plau, que els faci una referència, en aquest cas, als raonaments d'aquest nou pla, no? Ja hi va entrar el conseller, però sí que m'agradaria remarcar que aquest pla té la voluntat..., que és eliminar les diferències.

Hem de tancar els centres antics. Ho hem de fer, hem de ser capaços en aquest mandat de fer-ho. I també hem de ser capaços, a banda de tancar els centres antics, doncs, de fer una gran reforma en el centre de dones. I bàsicament perquè això ens ajudarà a consolidar el nostre model penitenciari català. En aquests moments el nostre model el podem aplicar molt bé en els centres nous, però tenim dificultats d'aplicar el nostre model penitenciari en els centres antics, per les mateixes dificultats que comporta la mateixa estructura d'aquests centres. Llavors, per això és important –per eliminar la diferència sobretot entre els interns– que tanquem, en aquest cas, Figueres, que tanquem Tarragona, que tanquem Girona... Millor dit, tanquem per a penats; els reconvertirem en centres oberts, si no hi ha, doncs, en aquest cas, uns aprofitaments urbanístics que ens permetin fer nous centres oberts tant a Girona com a Tarragona. I hem de ser capaços també, si avancem en la línia que va proposar el conseller, de tancar la Model, o sigui de tancar al centre penitenciari d'hommes de Barcelona.

I ho hem de fer, ho dèiem, bàsicament per eliminar les diferències, però també –ho hem de fer, també– per ajustar el nostre model penitenciari a les diferències funcionals de cada centre. Hem de ser capaços de construir a Barcelona un nou centre de preventius on només hi hagin primaris, on puguem fer intervenció amb els preventius primaris; diferenciar aquelles persones que per primera vegada entren a una presó –amb un centre que hi puguem fer algun tipus d'intervenció– d'aquelles persones que són reincidents, i a banda, doncs, del compliment de determinades penes també se'ls acumulen a vegades causes per les quals després tornen a estar preventius. Llavors és per això que, per ajustar les diferències funcionals, hem de ser capaços –acompanyat amb el tancament de Model– d'obrir aquest nou centre de preventius primaris a Barcelona, que és on realment tenim la necessitat pel tipus de població penitenciària que tenim en aquests moments al nostre sistema.

També hem de ser capaços d'orientar més els centres oberts, que sempre hauran d'estar a les ciutats. Per això de moment estan als emplaçaments que estan previstos –la reconversió, tant a Tarragona com a Girona..., aquests centres estan al centre de les ciutats–, perquè hem de possibilitar la inserció dels nostres interns. Per això aquests llocs han d'estar a les ciutats, que és on van a treballar; han d'estar ben comunicats. I per això en aquest pla també hem de ser capaços, doncs, d'ajustar, com dèiem, aquests centres a la seva funcionalitat.

Llavors també els ordinaris ens han de permetre –el que dèiem abans, per eliminar les diferències– que a tots els nostres centres penitenciaris puguem establir els nostres mòduls d'intervenció. És molt diferent treballar amb penats a la Model..., amb relació a la possibilitat que tenim d'aplicar determinats programes d'intervenció a un centre com el de Lledoners o, en breu, a un centre –esperem-ho– com el Puig de les Basses, o més endavant el de Mas Enric. Sabeu, perquè heu estat amb nosaltres a determinats centres, que allà l'estructura per mòduls permet una diferenciació dels interns i això, doncs, ens facilita molt la feina a nivell de rehabilitació per aplicar determinats programes d'intervenció.

Eliminar diferències, ajustar les diferències funcionals de cada centre i, finalment..., perquè també hem de guanyar en eficàcia i amb eficiència en els nous centres. Els nous centres, que s'han quedat antics, tenen una sèrie de dificultats, a vegades en la seguretat, a vegades –ho apuntava fa un moment– en el tractament, i creiem que una vegada..., el nostre model hi guanyarà molt amb aquest nou pla d'equipament, quan siguem capaços de tenir aquests centres en funcionament, que ens faran, doncs, millorar el que dèiem, tant la funció de custòdia com la funció rehabilitadora. Hi guanyaran tant els nostres interns com, per descomptat, hi guanyaran també tots els nostres treballadors públics, que podran exercir, en aquest cas, totes les seves feines en unes millors condicions. Tindrem uns centres més segurs, doncs..., i on possibilitin millor la intervenció per a la seva reinserció.

Aquests serien els raonaments, que són en el pla d'equipaments que ens va portar o ens va presentar l'altre dia el conseller. I les causes, bàsicament, per què aquest pla..., i un altre, saben vostès –ja ho vam dir, també– que havia disminuït la població penitenciària. Després, si volen, hi entrarem.

També hem de veure que tenim una població preventiva a Barcelona, bàsicament, que està al voltant –i no som capaços de fer-la baixar– del 17 per cent del total de la població, en aquest cas, que tenim als centres, en el sistema penitenciari. Seguim mantenint –i això fa evident..., perquè veuran després, com els explicarem, que és un tema que hem d'incrementar– sobre un 20 per cent d'interns que estan en règim obert o amb llibertat condicional. I llavors, també, perquè bàsicament amb aquestes dues grans xifres també hem de veure que la nostra població penada, pràcticament..., perquè aquests nous centres de Barcelona, i també van acompanyats de Tarragona i Girona..., doncs, bàsicament, perquè la nostra població..., tindriem la població penitenciària bàsicament centrada en el 70 per cent a

tota l'àrea d'influència de Barcelona, i a territori tindriem, doncs, un 10 per cent a Girona –més o menys–, un 10 per cent d'arrelament a Tarragona i un 10 per cent a Lleida. Aquestes són les grans xifres que fan que motivin aquest pla i no un altre, igual que els joves són una població..., en aquest cas, un 2 per cent de la nostra població que tenim interna als centres penitenciaris. I les dones, que s'havia parlat –se'n recorden?– a l'antic pla de fer una presó, en aquests moments només són un 7 per cent. I per això el pla ha d'anar acompanyat d'una gran millora de Wad-Ras, així com també hi haurà dones no només a tots els diferents equipaments territorials, sinó també seguiran havent-hi dones penades, en aquest cas, a Brians I.

La previsió d'un nou centre –sabien que en l'antic pla n'hi havien dos–, doncs, bàsicament, en aquests moments no és necessari –pel que els deia jo de la disminució de la població, en aquest cas, que està amb execució penal–, però això no treu que, tal com va dir el conseller, reservem el sòl, i en aquests moments estem reservant el sòl tant de Sant Llorenç d'Hortons com a Tàrraga, perquè en funció de les necessitats que veurem, a 2017, si la població va disminuint o va augmentant, doncs, s'acabaria fent un nou centre, però seria cap a finals del mandat, començaments de l'altre.

Com està l'execució d'aquest pla? Perquè vostès poden dir: «Bé, això» –ens poden dir– «ja ho vam sentir.» En què estem treballant amb el nou pla? Amb l'execució d'aquest nou pla estem treballant ara primordialment amb tot el que és Puig de les Basses. Cap al 2014 esperem començar a traslladar interns cap a Puig de les Basses –esperem que cap a principis de juny de 2014. Això es farà com? Es farà d'una forma gradual: començarem per tots els interns que en aquests moments estan als centres penitenciaris de Girona i Figueres; es tancarà Figueres, i Girona, depenent del seu aprofitament urbanístic o no..., es farà allà el centre obert –a Girona.

Però la novetat, o el que els volem exposar avui, és que dintre de la nostra cronologia, del nostre cronograma, està previst que a principis de juny del 2014 comencem ja a traslladar aquests interns, primer, doncs, com no podia ser d'una altra forma, de Figueres i Girona. Continuarem després, fins a final d'any, amb determinades fases –una qüestió esglaonada– traslladant tots aquells interns que en aquests moments estan a Quatre Camins, bàsicament, i també estan en aquests moments als Brians; tots aquells que tinguin arrelament a Girona. Tenim un nombre suficient d'interns, que tenen arrelament a Girona, que ens faran complementar tota la població penitenciària de penats, en aquest cas per a l'acompliment de la posada en funcionament de Puig de les Basses. Això per un cantó.

També estem treballant, com no pot ser d'una altra manera, en la relació de llocs de treball. En aquests moments, per un cantó s'està fent la classificació interior, com els deia, de tots els interns, i per un altre s'està complementant tota la relació de llocs de treball de Puig de les Basses. Això es fa..., de la previsió que tenien, en aquest cas del 2010, i s'està revisant en aquests casos tots els processos de convocatòria, què és el que ens falta, què és el que hi ha i també –perquè

sé que a vostès els preocupa— mirarem tot el tema de l'interinatge —de la borsa que tenim d'interins—, acabar-ho de complementar. Perquè sí que és veritat que hi han ja places convocades, però també hi haurà un cert marge en tot el que és els interins a la situació de Puig de les Basses —a la nova relació de llocs de treball—, sobretot en l'àmbit de tractament. Això pel que fa referència al 2014, Puig de les Basses.

Com tenim el tema de Mas Enric? El tema de la presó de Mas Enric, també com a execució en aquest cas del pla d'equipaments, estem finalitzant el que seria aquest equipament. Saben vostès, i si no els ho trasllado ara, que s'ha encarregat ja al Cire, doncs, la construcció de tots aquells equipaments que no estaven previstos pels drets de superfície. Saben vostès que allà ens faltava bàsicament per finalitzar tot el centre penitenciari, en aquest cas de l'àrea de Tarragona, tot el que era per un cantó la depuradora i per un altre cantó també tota la cuina, tot el que era la bugaderia i tot el que també fa a la panificadora.

Tot això, en un primer estadi va costar trobar-ne el finançament, i finalment serà una obra que, a través del Cire, sufragarà en aquest cas la Fundació de l'Obra Social de «la Caixa». Això ens permetrà acabar aquest equipament, farem la cuina amb aquest encàrrec que s'ha fet al Cire. Això per un cantó.

També tenim un tema dels accessos, que també se n'ha buscat finançament al marge de la Generalitat; segurament serà la Diputació de Tarragona qui es farà càrrec en aquest cas d'aquests accessos.

I, com saben vostès, també, davant de la dificultat de l'Agència Catalana de l'Aigua a l'hora de fer la depuradora, en aquests moments el tema que tenim poder més endarrerit, a l'hora de complementar totes les mancances d'aquest equipament, seria en aquest cas la depuradora, que n'estem buscant finançament. Vejam qui pot sufragar els costos, davant de la impossibilitat de l'Agència Catalana de l'Aigua de fer aquesta depuradora. Estem pensant en una depuradora més petita; estem intentant trobar-ne el finançament. I jo crec que cap a finals d'any podrem, si volen, informar-los, amb una solució positiva també: doncs, amb la complementació de la construcció d'aquest equipament.

Amb relació als nous centres de Barcelona, que seria poder la tercera gran àrea que sofrirà variacions en el nostre pla d'equipaments. Estem en constant, o en permanent contacte, millor dit, amb l'Ajuntament de Barcelona per consensuar la ubicació de nous emplaçaments. Sabien que amb l'anterior pla hi havia l'opció de fer, doncs, en aquest cas, un gran centre de preventius a Zona Franca. Això ho va descartar —ja ho va dir el conseller—, perquè entenien que no s'havia de pagar en aquest cas pel sòl. I estem buscant —perquè la ubicació de preventius poder acaba sent finalment a Zona Franca— fórmules que ens permetin no haver de pagar per sòl a la Zona Franca. Mirarem, assajarem fórmules de possibles permutes, etcètera, que és en aquesta línia on s'està treballant ara.

La ubicació ha d'estar a prop —això és el que tenim clarament confrontat amb l'Ajuntament de Barcelona— de la Ciutat de la Justícia, perquè saben vostès que els

preventius han d'estar a disposició dels jutges i no poden estar lluny, doncs, d'aquells jutjats per als quals hi ha una causa per la qual els tenen, en aquest cas, en presó preventiva, i la ubicació ideal seria al costat de la Ciutat de la Justícia. Per això els vull repetir que no descartem l'opció de Zona Franca, si bé no es vol pagar per sòl a Zona Franca. Perquè la Generalitat té suficients terrenys per haver de pagar per sòl per a aquest equipament. Això pel que faria referència al tema de preventius.

Ens quedaria el centre d'oberts. Vostès saben que el conseller va dir que ho estem consensuant, també, perquè és l'Ajuntament de Barcelona, finalment —o l'ajuntament amb la direcció general, o amb el Departament de Justícia—, qui ha de considerar quina és la millor ubicació, per tots cantons, que pot ser..., o hi pot estar el nou centre obert. El nou centre d'oberts: s'havia parlat del nord de la ciutat; ara el que estem fent, en aquests moments —i jo no dic que això no pugui variar—, és veure tots els edificis que, en aquest cas, té Patrimoni de la Generalitat, per veure si poden servir, doncs, per a aquesta funcionalitat. Llavors no sabríem si construiríem aquest centre nou —si l'acabaríem d'acabar construint—, d'acord amb l'Ajuntament de Barcelona; o si, d'acord, en aquest cas, també amb el Departament d'Economia, miraríem de trobar determinats..., o un edifici que pogués encabir totes les persones de l'àrea de Barcelona que estiguin en règim obert; o, si no és un, diversos edificis que ens poguessin fer aquesta funció. Això, que haurien d'estar a la ciutat, per un cantó —són requisits perquè, dintre del model que els deia d'ajustar el model, doncs, a les funcionalitats, és clau que els centres oberts estiguin dintre de les ciutats—, i també que estiguessin ben comunicats. Els centres oberts han d'estar ben comunicats perquè els interns saben vostès que quan estan en règim obert el que fan és anar a treballar, per anar a dormir, en aquest cas, als centres penitenciaris.

Això seia una miqueta el resum de tot el que seria l'execució del pla, o el dia a dia que anem desenvolupant en el pla d'equipaments. Llavors, més enllà d'això, que ocupa una gran part de tot el que és la programació i la feina de la direcció general, entraríem, si els sembla, a concretar una mica el pla del departament.

A nivell recursos humans, el que s'està fent tant des de la secretaria general com des de la sotsdirecció general..., s'està treballant en aquests moments per arribar a un nou acord. Esperem que pugui tenir validesa fins al 2016, sens perjudici que si no som capaços d'arribar a aquest acord amb les organitzacions sindcats, doncs, prorroguem el que hi ha ara, perquè se'n acaba a finals d'any. El proper dia 20 tenim una reunió amb totes les organitzacions sindcats..., on aquestes organitzacions ja ens han fet arribar totes les seves demandes. I en aquesta reunió el que farem és contrastar totes les seves peticions amb la posició de la direcció general. Això és com està ara a nivell de recursos humans l'acord, doncs, amb tots els nostres treballadors públics.

També què s'està fent a nivell de recursos humans dintre del pla departamental: s'està elaborant un disseny de carrera professional, així com també s'està

treballant, doncs, en una millor gestió d'aquests recursos humans mitjançant la formació, la definició de les diferents competències professionals i també una regulació d'horaris.

Els haig de dir, i això també els ho puc anunciar avui –que això és de la setmana passada–, que es va arribar a un acord, ja, en aquest cas amb el Departament de Salut, perquè tot el nostre personal sanitari que depenia del Departament de Justícia passi, a partir de novembre, a dependre –que segurament ho ajustarem fins a final d'any– del que és l'Institut Català de la Salut. O sigui, també estem treballant en això. S'ha arribat a aquest acord, que era una demanda, en aquest cas, també de les organitzacions sindicals. Ha costat, però finalment tot el personal sanitari passarà a dependre, en aquest cas, de qui li tocava, que és el Departament de Salut. Llavors això ens obligarà a revisar en aquest cas els protocols d'actuació, perquè a la llarga tots aquells temes que a vegades s'hi poden tenir encontres entre determinades decisions que van més lligades a la seguretat, o amb determinades qüestions, no ho sé, tan simples com a vegades el subministrament de medicaments –perquè moltes vegades, clar, això ho ha de fer personal de règim interior–..., doncs, totes aquestes disfuncions ens obligaran, en aquest cas, a protocolitzar i a establir algun mecanisme perquè a aquests possibles punts de desencontre hi puguem trobar fàcil solució. Ja passava llavors, però depenent d'un altre departament entenem que és el que pertoca i el que també hi està treballant en aquests moments la gent tant dels temes sanitaris, com la nostra gent de tractament, com la gent de règim.

A nivell de tractament, estem..., què estem fent en aquests moments a nivell de direcció general. El que estem fent és actualitzant els programes en el marc d'intervenció especialitzada. Doncs, per què? Quin és l'objectiu principal d'aquesta revisió d'intervenció especialitzada en els programes? Doncs, incrementar el nombre d'interns participants en aquests programes. Vostès saben que per establir determinats indicadors que compten la reincidència delictiva en determinats tipus de delictes, doncs, hi ha uns programes especialitzats. Tenim més de dos-cents programes que, en aquest cas, estan a la direcció general, però els principals estan lligats bàsicament amb tot el tema de la drogodependència, que té influència també en la reincidència delictiva; amb totes les conductes violentes; ara també s'està establint un nou programa amb tota aquella delinqüència relacionada amb l'ànim de lucre que no s'hi veu la víctima; i així mateix també, doncs, hi han programes específics –que s'estan revisant per intentar, com els deia abans, incrementar el nombre d'interns participants–..., tot el tema que és la violència sexual o la violència de gènere, així com determinats tipus de delictes que tenen la seva especificitat, com podien ser els delictes de trànsit.

Estem també avaluant el Riscanvi. Vostès saben que dintre del programa de tractament, a banda de fer aquestes intervencions especialitzades en funció dels determinats tipus de delictes, també s'avalua la possible conducta a la sortida de l'intern, amb un determinat programa que es diu Riscanvi. Que això ens permet

avaluar, doncs, si aquestes persones estan avançant o no en el tema de la reinserció. Doncs, s'està avaluant aquest programa per veure també si han canviat o no els indicadors, o per millorar els indicadors que ens permetin avaluar aquesta possible..., avaluació del risc d'aquelles persones, en funció del seu comportament o el seu desenvolupament dintre dels centres penitenciaris, per preparar-los per a la sortida. Perquè no ens hem d'oblidar que la principal funció que fa la direcció general és intentar preparar, en aquest cas, per a la sortida tots aquells interns que tenen diferents patologies. Però sabem que un dia han de sortir, i el principal objectiu..., per això estan tots els graus de tractament, tots els programes d'intervenció, doncs, preparant-los, en aquest cas, perquè surtin de la millor forma possible, amb l'objectiu que, clar, no reincideixin.

També, a nivell de tractament, què estem intentant. Estem intentant augmentar o incrementar tots els nombres d'interns..., el que els deia, per preparar-los per a la sortida en llibertat. Per això es comença amb una fase de permisos; després continuarà amb un règim obert, si no estan classificats inicialment en règim obert. Doncs, tot això, estem intentant que tots els nostres programes puguin incrementar que un major nombre en aquest cas d'interns accedeixin a aquesta classificació per al règim intern amb la llibertat condicional.

Finalment també estem treballant amb la població estrangera. Vostès saben que tenim un gran nombre de població estrangera. Ha baixat, pot haver baixat quatre punts en el que ha passat, bàsicament, d'any; o sigui, està baixant notablement, però això no treu que és una població que necessita unes determinades atencions, com pot ser no només..., ja només en el seu ingrés, tot el tema de la llengua, tot el tema de les dificultats moltes vegades de comprendre les normes de funcionament dels centres, etcètera. Ja veurem com després, en l'últim punt, que els parlaré de relacions institucionals..., també estem treballant a nivell de consolat tota la possible o la major reintegració social d'aquesta població, sempre que hi tinguin arrelament, o el possible retorn d'aquesta gent al seu país d'origen, una vegada complerta la pena, o amb anterioritat, una vegada, en aquest cas, hi hagi una sentència d'expulsió, si és que realment no arriben a entrar al centre.

Deixin que posi en valor també, en el tema de tractament, tot el tema dels mòduls de participació, en aquest cas, i convivència: que van començar dos mòduls de Lledoners i ens van permetre, de l'experiència aquesta, universalitzar part d'aquest tractament a tot el centre. I dir-los també que entenem que, del que vam treure de positiu d'aquesta experiència, ho traslladarem també a Puig de les Basses.

També, en funció del tractament –en el règim de tancament–, deixin-me també que posi en valor un nou programa –perquè aquí el tercer sector ens està ajudant molt i ens ajudarà més a futur–, que és un programa d'integració, que és un programa europeu, que és el programa Cercles, que és quan hi ha excarceració de delinqüents sexuals. És un programa que està funcionant en altres països a nivell europeu i nosaltres, dins d'aquest projecte europeu, l'estem desenvol-

lupant. Amb qui? Amb la societat civil, però sobretot amb la col·laboració del nostre tercer sector. Que ha tingut molt bona acollida. Es tracta de, a aquells delinqüents sexuals que moltes vegades tenen una difícil reinserció a la societat perquè hi ha molt rebuig per la mateixa societat, la mateixa societat els acompanya en el que s'anomena els «cercles de confiança» perquè puguin gaudir de permisos o fins i tot, després de complerta, en aquest cas, la condemna, doncs, els ajudin i no se sentin aïllats. Perquè moltes vegades el fet d'aquest aïllament, o a vegades la pressió mediàtica a què estan sotmesos, pot fer que es desestabilitzin determinades situacions que a vegades estan estabilitzades. Volem donar les gràcies, doncs, a la bona acollida que ha tingut, en aquest cas, pel nostre tercer sector, que en el fons no deixa de ser representant de la nostra societat, per la seva generositat.

A nivell de règim interior, una mica per acabar –o per anar acabant, doncs, aquesta primera exposició inicial–, el que voldríem dir és que, així, com a novetats també en tot el tema del departament estratègic, el que estem desenvolupant, o el que volem desenvolupar és, per evitar trasllats, que són costosos, tot el sistema de videoconferències. En principi, hi ha un pla pilot amb el Col·legi d'Advocats de Barcelona –ja es va parlar amb el president del consell i amb els membres de l'il·lustre col·legi d'advocats de Catalunya per implementar-ho, també–, com un primer pas, en la relació entre advocats i clients, sempre que..., nosaltres hem de garantir aquí tota la seguretat, en aquest cas, no només en la identificació de qui hi ha a cada cantó, sinó també de la mateixa conversa –això els advocats ho volen fer, i tenim el recolzament d'ells.

I no només... Per això, en un primer estadi dèiem que hauria de ser amb els advocats, però la nostra idea a la direcció general seria com eixamplar-ho més. Eixamplar-ho on? Almenys en totes les fases d'instrucció. Creiem que determinades declaracions d'instrucció, determinades diligències que s'han de practicar en els jutjats d'instrucció, això també ens permetria menys trasllats; que es faria també el sistema menys costós i més segur, sense perdre garanties. Això ho estem començant a treballar també amb el Departament de Justícia i aquí hi haurà d'haver també la col·laboració en aquest cas, doncs, de tots els jutges d'instrucció.

Creiem que en un tercer estadi podrien ser els judicis, però aquí ja entrem amb uns drets de defensa, que hi ha molta dificultat, perquè llavors aquí sí que tenim reticències en aquest cas no només del jutge, sinó també dels advocats. I creiem que l'assistència al judici, a banda que és obligatòria..., creiem que sí que hi han de ser, però determinades declaracions d'imputat o rodes de reconeixements, ara, amb els nostres sistemes de videovigilància –tot això d'acord amb tot el que és el CTTI i dintre de les possibilitats que ens ofereixen, en aquest cas, les noves tecnologies–, és un camí on podem avançar –i poder avançar.

Més endavant també es podria parlar de tot el tema del que és l'assistència sanitària –la que fos només d'assistència primària–, però bé, això també, ja..., estem parlant d'un altre estadi, eh?

Començarem, doncs, pels advocats, i aquest seria l'avenç a nivell..., o que canviaria més tot el que és el funcionament del règim de trasllats.

Finalment, per acabar, sí que creiem..., o estem treballant, en aquest cas –la direcció general–, a un nivell de relacions institucionals, doncs, més amb el tercer sector, ens hem reunit amb el tercer sector. Saben vostès que no fa massa va haver-hi l'ordre de subvencions; ha costat de sortir, però finalment ha sortit. Hi haurà 1.300.000 entre el que és serveis penitenciaris que sortia conjuntament amb l'execució, la comunitat i la justícia juvenil –bàsicament, la gran part seria la de la direcció general. Però finalment les nostres entitats –que no havíem tingut la fortuna d'altres exercicis de poder treure l'ordre, o, més ben dit, que havíem trigat molt per a l'execució del pressupost–, en aquest cas poden estar presentant-nos els projectes, i de cara al 2014 també tindrem nova ordre de subvencions.

Això ens fa que tornin a confiar..., han de tornar a recuperar la confiança. No l'han perduda –també els volem donar les gràcies per tot el voluntariat que han tingut fins ara, han seguit fent feina–, però sí que és veritat que ells han de poder preveure, doncs, tota aquesta complementarietat que els demanem i que volem augmentar. I per això, de moment, l'existència de l'ordre ens ajuda. Però no només això, ja ens vam tornar a reunir amb tots els representants de la Taula del Tercer Sector, ho saben, a nivell penitenciar. Farem eleccions novament a la taula a finals d'any. Llavors, estem en aquest cas treballant, doncs, no només per recuperar la seva confiança, sinó per buscar més complementarietat. Després, si volen, hi entrarem o ho especificarem més.

També, amb els jutges i fiscals, el que els deia abans: també hem d'incrementar tot el grau de relació. Per què? Perquè els jutges d'instrucció han de veure que la presó preventiva no deixa de ser una eina –que en aquest cas és una eina extraordinària–, i moltes vegades els estrangers, independentment del tipus de delictes, perquè no tenen arrelament, acaben als nostres centres, quan no haurien, en aquest cas, d'acabar-hi. Sí per determinats tipus de delictes, està clar, però en altres tipus de delictes el que hem de parlar també és amb els jutges d'instrucció perquè realment l'única diferència d'entrar o no seria l'arrelament. I moltes vegades l'arrelament s'hauria de tenir més en compte perquè, clar, és diferent el que és una persona que ha estat tota la vida aquí d'una persona que ha vingut de fora, a l'hora de valorar, doncs, en aquest cas el risc de fuga. Però creiem que hi ha recorregut perquè no tinguem tants preventius perquè..., sempre que es compleixin els requisits que ens demana la norma perquè així ho sigui, no?

Parlar amb els fiscals, també. Hem estat parlant amb els fiscals, hi estem treballant contínuament. Hi estem treballant no només per tot el tema, en aquest cas, doncs, de les sortides complicades, el que els explicava abans del Riscanvi. Vostès saben que hi ha un protocol d'actuació amb el ministeri públic en el qual nosaltres informem de qualsevol sortida d'aquelles persones que nosaltres considerem que no estan plenament rehabilitades. A vegades es comunica a Mos-

sos, a vegades no, depèn de la tipologia del delictes i depèn de si està previst o no en la sentència. Saben vostès que amb el nou Codi penal poder tindrem elements de mesures de seguretat que ara no hi són. Però en aquests moments nosaltres, quan alguna persona ha complert, ha complert, i llavors no podem posar cap mecanisme..., tot i que a vegades ho fem, sempre que hi hagi voluntarietat, en aquest cas del l'intern que surt. Però això no treu que no tenim cap tipus –més enllà de la voluntarietat de l'intern– de possibilitat, en aquest cas, d'acordar determinades mesures una vegada aquests interns han complert. Llavors, tot això també ho estem treballant amb els fiscals.

I també estem treballant molt amb el que són els consolats. Per què estem treballant amb els consolats? Amb els consolats hi estem treballant perquè –el que els feia referència abans, de la població estrangera– volem més implicació del que són els cònsols. El problema que tenim, bàsicament, quin és? Que vostès saben que si en aquest cas l'estranger no comunica al consolat o a la seva ambaixada que està aquí intern, nosaltres no li ho podem facilitar. Ells no ho fan per desconfiança: consideren que segurament els traslladaran moltes vegades les seves famílies, quan això no té per què ser així.

I el que estem fent és buscar –hem començat per aquells cònsols que tenen major nombre d'interns– major complicitat perquè ells mateixos vagin més als centres penitenciaris i els expliquin en aquest cas als seus nacionals no només la possibilitat aquesta de comunicació..., sinó també per arreglar tot el tipus de documentació –perquè tinguin tota la documentació que llavors els pot servir per tenir, en aquest cas, tots els documents en regla– i també per oferir-los la possibilitat del retorn. El retorn, si ja estan en centres penitenciaris, ja ha de ser quan entren al tercer grau. Però també les possibilitats que poden tenir, en aquest cas, d'acompliment.

Encara que això, una vegada que ha començat a executar-se la pena aquí, és molt difícil que, fins que no estan en règim obert, puguem accedir, en aquest cas, a un retorn d'aquests estrangers. Però ho estem treballant. També els estem demanant, doncs, que hi hagi més escalf, que els donin més informació en referència a les seves famílies que estan allà. També els estem demanant, doncs, tota una altra sèrie de coses que permetin que –no ho sé, coses tan simples com revistes, etcètera–..., perquè també els permeti com millorar el clima i sentir-se..., de forma més propera, ja que estan privats de llibertat. Ho estem treballant.

I també el que estem treballant –ja estic acabant, diputats– és per al tema del que seria la relació amb les empreses. Això ho fem juntament amb el Cire. Saben vostès que els nostres interns treballen en els tallers; poden treballar també, quan estan en règim obert, fora d'aquests tallers, i hem d'incrementar el nombre d'interns que ens treballin. No és un bon moment, però el camí cap a la reinserció passa perquè aquests interns, doncs, puguin treballar. Això ens ajuda ja molt en el model de convivència a dintre, però també ens ajuda per preparar-los per a la sortida. Això ho estem treballant, hi hem de treballar més. I així com els dè-

iem que també demanàriem més col·laboració del tercer sector, també estem buscant fonts de finançament, amb les entitats financeres, per sostenir –on no arribi l'Administració– tot aquest suport. L'altre dia, per posar-los un exemple, vam firmar, doncs, també, una vegada més amb la Fundació de l'Obra Social de «la Caixa», el programa Reincorpora. Però creiem que les entitats financeres han d'ajudar-nos més i estem treballant en aquesta línia.

També estem treballant des de la Direcció General de Serveis Penitenciaris a buscar tota la complicitat de les empreses, però ja no només perquè ens donin feina: per tot el que és la responsabilitat social corporativa. Per això hem de fer un treball tant intern com extern. Nosaltres hem de fer valdre –primer internament, però també externament– que la feina que s'està fent des de la Direcció General de Serveis Penitenciaris ens ha de permetre, doncs, això, fer una societat més cohesionada, més justa, i on el principal motor sigui la reinserció. Creiem que hem de posar en valor aquesta feina que fem, i per això hem de buscar en aquest cas la complicitat de la nostra societat.

Jo ho deixaria aquí, sens perjudici que després, quan vostès facin les seves intervencions, doncs, els resolgui els dubtes..., que no hagin quedat clars en l'exposició.

Gràcies.

La vicepresidenta

Bé, moltes gràcies, senyor Soler. Ara passàriem a les intervencions dels grups i en primer lloc, pel Grup d'Esquerra Republicana, la diputada Gemma Calvet.

Gemma Calvet i Barot

Gràcies, senyor Soler. Bé, l'objecte de la compareixença aprovada tenia dues dimensions. No sé si se li havia a vostè especificat o no.

La primera era vinculada a la situació del Centre Penitenciari de Figueres i del centre Model, i l'informe del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura, i sobre aquest aspecte no ha fet cap esment. I la segona, efectivament –i ho ha fet àmpliament–, era sobre la planificació de la Direcció General de Serveis Penitenciaris.

Començaré per aquesta segona, atès que és on vostè s'ha centrat en la intervenció, i després sí que li faria algunes preguntes o algunes consideracions que ens havíem preparat vinculades a la primera part de la seva compareixença, o almenys al que estava plantejat.

Amb relació al que ens ha exposat, nosaltres, malgrat..., la concreció definitiva d'algunes de les dades que ens ofereix, sí que ens semblen molt positives les línies, les directrius que ja van anunciar, i que avui vostè aquí ha desenvolupat, vinculades a la política penitenciària. Bàsicament la concreció en terminis temporals de l'obertura del centre penitenciari de Figueres, de Puig de les Basses. I, per tant, que aquesta sigui ja en el temps concretada com a presó disponible, per poder fer-ne un ús i optimitzar tant el servei

públic que existeix –l'equipament– com el fet que pugui permetre que l'estada penitenciària de molts dels interns que es troben en altres centres penitenciaris, i absolutament desfasats pel que fa a la infraestructura, pugui ser, doncs, superada, eh?

Ens agrada que facin ús del criteri d'arrelament social, familiar i territorial a l'hora d'orientar el trasllat dels penats. I per tant, en aquest sentit, bé, considerem que això és el que estableix la legislació, però no sempre se'n fa ús. I, per tant, ens sembla molt bé que el departament posi per davant aquest criteri orientador quant a la ubicació dels interns.

Pel que fa a la concreció del nou centre penitenciari, nosaltres sí que agrairíem –suposo que el departament està fent gestions a l'efecte i suposo que altres grups parlamentaris també li ho exposaran– que, malgrat que per temes pressupostaris no es pugui concretar, evidentment, a l'exercici 2014, com ja ho han dit, potser sí des del punt de vista de la ubicació territorial. Hi ha una certa inquietud en el sector per conèixer exactament a on estarà aquest nou centre penitenciari, que permetrà finalment culminar..., amb el tancament del Centre Penitenciari d'Homes de la Model de Barcelona. Per tant, ens agradaria potser saber, més amb concreció, quines alternatives hi han, quines són aquestes gestions amb l'Ajuntament de Barcelona –si és que n'hi han, eh?, de concrecions.

La qüestió vinculada a les videoconferències. Nosaltres estem..., i donem suport totalment a la petició que fa el Consell Català d'Advocacia i els col·legis d'advocats, ja fa molts anys, orientant la necessitat d'optimitzar els mitjans per facilitar la comunicació entre penat i advocat, o preventiu i advocat o advocada, i pensem que és un tema que és molt fàcil que es plasmí des del punt de vista operatiu: que no requereix molt pressupost, que hi ha disponibilitat col·legial també per facilitar les coses. I que això, sobretot en els centres que no estan ubicats a les ciutats –que en són molts a Catalunya–, doncs, significaria un increment de la capacitat de treball i d'assistència lletrada de la població penitenciària. Per tant, en aquest sentit sí que li demanàrem, bé, que es comprometessin potser d'una forma més definida sobre quan i com, atès que no hi han obstacles, si es fa bé –no hi han obstacles legals, si es fa bé.

L'altra qüestió és amb relació al desplegament d'aquesta optimització de la videoconferència per a altres mitjans. Nosaltres tot el que siguin diligències d'instrucció que permetin facilitar la feina i evitar els trasllats, que són inclús per als mateixos interns un motiu de dificultat... Sí que posaríem un llindar, que serien els judicis orals. Nosaltres creiem que la legislació és molt clara: el principi d'immediatesa i de contradicció impedeix que es pugui efectuar un judici sense la presència de l'acusat –i per tant la presència física ha de ser garantida–, i creiem que la llei i la pràctica i la tradició desaconsellen que això sigui així, per garanties del mateix procés penal.

Sobre la qüestió dels trasllats, i aquí ja entro en la primera part de la... Perdó, felicitacions expressess, perquè a més no en teníem coneixement, de l'acord amb l'ICS referent al personal sanitari. És una antiga de-

manda, també, inclús treballada a nivell de Parlament, per poder orientar clarament l'assistència sanitària en l'àmbit penitenciari..., en ubicació de l'àmbit de salut. I, per tant, el fet que això comenci per la ubicació del mateix personal, per nosaltres és un gran avanç i és un acord important, si s'ha ja pogut materialitzar, del qual..., compartim una satisfacció. I realment situa l'assistència sanitària en el lloc que li pertoca en l'àmbit penitenciari, que és en l'àmbit de l'assistència sanitària normalitzada. I, en aquest sentit, creiem que això redundarà o hauria de redundar en moltes millores pel que fa als principis i a les actuacions que en l'àmbit de la salut es desenvolupen dintre dels centres penitenciaris, que lamentablement en moltes ocasions ha estat marcada per la precarietat i la dificultat de tenir suficiència de recursos.

L'altra qüestió vinculada a la primera part de la compareixença –i acabo, perquè em sembla que ja se m'ha acabat el temps–, per no eludir-la, nosaltres volíem posar a sobre la taula bàsicament el contingut de l'informe... (*Veus de fons.*) Em queden? Ah, tres minuts, és que ha sonat un timbre. D'acord, tres minuts. Doncs, aprofitaré aquests tres minuts per a aquest primer punt.

La situació de la Model i la situació del Centre Penitenciari de Figueres, i sobretot l'informe del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura de l'any 2012, arran de la darrera visita que aquest organisme va fer, concretament, a Catalunya, posen de manifest algunes qüestions que també han estat aquí exposades pel Síndic de Greuges i l'Autoritat Catalana de Prevenció de la Tortura. Són situacions que creiem que han de ser objecte de reformes importants. I és bàsicament la situació dels apartaments especials.

El monogràfic que fa sobre la presó Model el comitè europeu relata situacions que nosaltres, en la visita que vam fer –la comissió–, com a mínim des del punt de vista d'infraestructures sí que ho vam poder comprovar..., i és el tema de les immobilitzacions. Aquest informe, a més a més, es basa en unes dades del 2012 i parla també de superpoblació: mil cent places oficials a la Model; en aquell moment hi havia –a desembre de 2012– 1.781 interns. Sé que hi ha hagut una davallada sobre aquestes dades. Li ho pregunto. Però pel que fa a l'ús del mitjà d'immobilització el comitè de prevenció, doncs, esmenta que no tenen base legal, perquè en el reglament penitenciari, ni en la llei, no s'especifica de forma estricta. Que creuen –ells creuen– que aplicar-lo seixanta-cinc vegades l'any 2012 és fer-ne un ús excessiu. I alerten de les situacions de risc per a la vida de les persones, per un incident que va haver-hi –una mort– l'any 2011. A nosaltres ens sembla que cal treballar sobre aquests aspectes d'una forma intensiva: que es pot fer bé, que es pot fer a més creant sinergies amb el mateix personal penitenciari per superar i entrar en una nova etapa des del punt de vista de l'ús del règim disciplinari més sancionador.

El DERT, el departament especial, està regulat –i això és així– d'una forma que des del punt de vista de dret penitenciari comparat és bastant intensiva. El reglament del 96 preveu un aïllament de vint-i-una hores al dia i molt poques hores de convivència amb altres pre-

sos: inclús en grups de tres persones, màxim de sis. I, per tant, estem parlant de condicions de vida importantment, diguem-ne, gravoses per a la salut de les persones.

Ens van donar informes a l'última..., a la compareixença del conseller sobre la duració d'aquestes estades. Nosaltres creiem que és molt important permeabilitzar la informació sobre la situació dels departaments especials, sobre els protocols de funcionament, sobre les estades, la mitja estada i el criteri d'adopció de classificació en primer grau. Creiem que cal fer un esforç important de permeabilització de criteris, de protocols i d'objectivització al màxim d'aquestes situacions per evitar que es pugui donar casuística que entri dintre del relat de denúncia d'aquests organismes o de l'organisme català.

Res més, aquestes eren les qüestions que volíem posar a sobre la taula.

Gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies, senyora Calvet. Ara pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el diputat senyor Ferran Pedret.

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, presidenta. I gràcies, senyor Soler, per la seva compareixença i la intervenció que ha fet, en la qual efectivament hem trobat a faltar aquesta part a què es referia la senyora Calvet, però que estem segurs que hi podrà entrar en la seva rèplica als grups parlamentaris.

En primer lloc, dir-li que evidentment és ben sabut per tots que l'objectiu del tractament penitenciari és la rehabilitació, la reinserció –això està consagrat en el conjunt del nostre ordenament ja des de la Constitució–, però aquest objectiu que es propugna ha de tenir la seva materialització en els programes de tractament, en tot el conjunt de polítiques penitenciàries orientades a aquesta reinserció, i també, òbviament, ha de tenir un reflex en les condicions materials en què tota aquesta tasca es duu a terme.

En aquest sentit –vostè hi ha fet referència, però jo no puc fer altra cosa que abundar en aquest aspecte–, l'obsolescència d'alguns dels equipaments penitenciaris, d'alguns dels centres penitenciaris; és un problema, és un risc. En primer lloc, per la seguretat. Dificulta les condicions de vida dels interns i les condicions laborals dels treballadors, i efectivament acaba afectant d'una o altra manera les possibilitats del tractament, o fins i tot quelcom que potser és més intangible però que també té la seva importància, que és l'ambient en què es produeix aquest tractament. Perquè hi ha determinats centres penitenciaris en què algunes «aules» –per dir-ho així, entre cometes– són les mateixes celles, celles destinades específicament a aquestes funcions però que no deixen de tenir la condició de cella, i per tant tenen les característiques físiques que l'intern veu durant tot el dia –i és el lloc on viu, no?

Per tant, certament la substitució d'aquests centres obsolescents és una urgència. És veritat que el conseller ens va presentar un pla d'equipaments penitenciaris, que en aquell moment tinc la sospita que era més un mer powerpoint que, encara, un pla. Veig que la situació ha avançat respecte a aquell moment i me n'alegro, però és cert que al que se'ns va presentar li faltava un punt de tangibilitat en aquell moment.

En aquest sentit, l'obertura del centre de Puig de les Basses em sembla molt urgent, i celebrem que s'anuncii que per al juny de 2014 ja hi comença a haver els primers moviments d'interns. Però em sembla que hem fet tard, que podíem haver perfectament obert aquest centre amb anterioritat. El que sí que li reclamem, li demanem, és que des del punt de vista de la gestió de les incorporacions de personal que s'hagin de fer per donar servei en aquest centre, per proveir les places que s'hagin de proveir, es tingui en compte la situació en què han quedat professionals del món penitenciari que en el seu moment no van poder, diguem-ne, accedir-hi. Es coneix perfectament el col·lectiu de quelcom menys de cinc-cents persones que en el seu moment van quedar en una situació molt complexa i que són professionals del món penitenciari; i que, per tant, creiem que les convocatòries han de tenir especialment en compte aquesta circumstància. També li hem de dir que celebrem que ja s'hagin posat en marxa algunes qüestions al voltant de l'obertura de Mas d'Enric, però que també em sembla que en aquest terreny hem perdut alguns mesos importants.

Encara en el terreny de la planificació..., perquè vostè ha fet una referència al nou Codi penal, als possibles impactes que pugui tenir en matèria de mesures de seguretat. Fins aquest moment, aquest diputat que li parla en aquesta comissió ho havia comentat de passada, però a ningú se li escapa que el Partit Popular compta amb majoria absoluta a les Corts Generals i que, per tant, té una certa facilitat per fer passar una reforma del Codi penal que inclogui aquestes mesures que molts altres grups rebutgem. Això, si és així, tindrà un impacte, segur, i el que nosaltres li preguntem és si estan treballant amb previsions que considerin alguns d'aquests canvis que pugui introduir el Codi penal, no només des de la perspectiva de les mesures de seguretat, sinó també des de la perspectiva de l'enduriment generalitzat que implica la reforma que anuncia el ministre Gallardón.

També li volíem preguntar sobre la qüestió de l'execució penal a la comunitat. Ens agradaria que hi fes alguna referència: de com està la situació, com la valora, quines són les previsions que tenen amb relació a això.

I respecte a la qüestió de la justícia juvenil, que ens ha preocupat molt. Ja en el seu moment no vam tenir en absolut gens clar el que es va fer amb Tíllers i Montilivi; ens preocupa què ha passat amb els equips multidisciplinaris que allà atenien i tractaven els joves, i ens preocupa la situació de Can Lluçà i ens agradaria que hi poguéssim fer alguna referència.

També li volíem preguntar respecte a la qüestió dels centres que es preveuen a Barcelona. El centre de preventius em sembla absolutament raonable que estigui

a prop de la Ciutat de la Justícia –per tant, Zona Franca sembla una ubicació, diguem-ne, òbvia–, i esperarem a conèixer el detall de les gestions que estiguin fent per trobar sòl per ubicar aquests centre de preventius.

Però ens va preocupar que el conseller, en la seva intervenció, no fos capaç de concretar-nos una mica més la ubicació del centre obert, eh? Entenem perfectament –és obvi– que ha d'estar en un nucli urbà, que ha d'estar ben comunicat, etcètera, però ens va dir amb caràcter genèric que estaria ubicat al nord de Barcelona. Després, amb informacions que els mitjans de comunicació han fet públiques, deia que estaria al districte de Sant Andreu. I nosaltres li volem preguntar si està en condicions de dir que no es farà aquest centre obert en el barri de Trinitat Vella, que hi ha una profunda preocupació no només..., és a dir, no principalment per la instal·lació del centre obert allà –que també, no li ho negaré–, sinó sobretot perquè hi ha el temor que això s'ubiqui en un solar que havia d'estar destinat a pisos de protecció, a una residència geriàtrica, a un casal de joves, etcètera. I, per tant, els veïns de Trinitat Vella, que fa molt temps que demanen que l'equipament penitenciari que hi ha ara allà sigui definitivament traslladat i tancat, doncs, veuen amb una certa preocupació que pugui haver-hi, diguem-ne, aquest joc de mans amb les pastilles d'equipaments del seu barri.

Després, ens agradaria fer un comentari respecte a la qüestió del Cire, no? Veiem que hi ha, bé, diguem-ne, una expansió de les activitats de Cire. I ens sembla, evidentment, que el treball és una de les formes de re-socialització, com és evident, però ens preocupa que hi ha una certa opacitat en el funcionament del Cire pel que fa a les retribucions i cotitzacions dels interns, i no voldríem de cap de les maneres que s'avancés, ni que fos una o dues passes, en direcció al model de treball a les presons que coneixem en el cas dels Estats Units d'Amèrica, eh? I, per tant, ja sabem... Em fa gestos amb el cap i celebrem que coincideixi, pel que dedueixo, amb el que li demanem, però ens agradaria que hi hagués la màxima transparència possible, la màxima claredat en el model possible per evitar que hi hagi aquesta sensació que es pot produir una situació de *dumping* social intern, com en algun cas, amb la gestió d'alguns menjadors, d'algunes cuines..., pugui haver semblat.

I com no ha fet molta referència a l'altre aspecte, jo només li vull dir que compartim la preocupació que ha mostrat la portaveu d'Esquerra Republicana respecte a allò que ha manifestat l'informe del Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura i de les Penes o els Tractes Inhumans o Degradants, el Síndic de Greuges i l'autoritat catalana. I que, efectivament, creiem que si, diguem-ne, la privació de llibertat..., el dret penal en general és l'última ràtio –la privació de llibertat és l'última ràtio dins l'última ràtio–, els departaments especials han de ser l'absoluta excepció dins d'aquesta última ràtio de l'última ràtio, no? I, per tant, em sembla que hi ha d'haver un principi de prevenció cap a qualsevol situació que pugui derivar en abús, eh?

I, per tant, que cal també una vigilància, un escrúpol especial a l'hora d'aplicar determinades mesures.

La meva no és una intervenció en aquest sentit panglossiana, eh?, que pensi que vivim en el millor dels mons possibles i que tot es produeix sempre de la millor manera possible. Sé que hi han situacions molt difícils que s'han de gestionar en els centres penitenciaris, però resulta clar que si la privació de llibertat col·loca en alguna situació l'intern és en una situació de vulnerabilitat especial. I, per tant, que cal una especial activitat de protecció dels seus drets.

Gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies, senyor Pedret. Tot seguit, pel Grup del Partit Popular, el senyor Sergio Santamaría té la paraula.

Sergio Santamaría Santigosa

Gracias, presidenta. Gracias, *senyor Soler*, por su comparecencia de cara un poco a exponer las líneas generales de actuación de su cargo, ¿no?, como director general.

Pero tengo que empezar diciéndole que me causa cierta frustración su intervención, fundamentalmente porque me ha parecido una labor más propia de un comisionado que no la de un director general; fundamentalmente por la orientación genérica, por la falta de concreción; seguimos en lo mismo.

El *conseller* señor Gordó estuvo no hace mucho tiempo en la comisión y, desde mi punto de vista, cometió los mismos errores de planteamiento en el planeamiento, porque seguimos en esa situación de indefinición. Fíjese que se van produciendo una serie de datos, que no son tampoco relevantes, pero a cuentagotas. Lo digo porque el *conseller* comprometió la apertura en este caso del centro penitenciario de Figueras en 2014 –creo que incluso hablaba de principios de 2014. En cualquier caso, bueno, estamos hablando ahora ya de junio de 2014 –el traslado de presos. Tenemos la sensación de que seguimos en esa dinámica, bueno, de tener que dar algún titular, de tener que dar alguna noticia que, en fin, tranquilice a la opinión pública interesada en estas cuestiones, pero a la hora de la verdad no se cumplen, ¿no? esas previsiones.

Por tanto, ese es el planteamiento inicial que quiero hacerle ver de cara un poco a poner de manifiesto que usted tampoco va mucho más allá de lo que ya el *conseller* expuso en su día. Y además –además– advertimos ciertas contradicciones, alguna importante. Hablamos de centros penitenciarios; hablamos, por ejemplo, en este caso, de la noticia que usted nos pone sobre la mesa en relación con el centro penitenciario de preventivos de Barcelona, que se habló de que iría en la Zona Franca. El *conseller* desmintió que eso fuera así –dijo que no se haría en la Zona Franca– y usted sin embargo aquí ha dicho que no lo descarta. Es una política de bandazos y, evidentemente, así la gestión, en este caso, de los servicios penitenciarios no puede ir por buen camino.

Lo digo porque eso fue así y, claro, en el ínterin, en todo ese procedimiento o en todo ese proceso, bueno, pues, hay derechos de superficies que abonar, hay estudios y proyectos que afrontar. En definitiva, gasto, gasto y más gasto, y además un gasto totalmente improductivo. Evidentemente, eso es una responsabilidad que ustedes tienen contraída, porque están manejando –están manejando– fondos públicos, recursos públicos, y lo que no se puede es que en base a esa política errática estemos, como digo, instalados en esa indefinición permanente. Y eso es así y, en caso de que usted no lo comparta, le recomiendo que visiona la intervención del *conseller*, que se produjo en su día.

Claro, nos encontramos además con, como digo, esa indefinición que afecta al centro penitenciario de la Modelo. Es decir, no sabemos qué va a pasar con la Modelo y, evidentemente, tampoco sabemos si el grado, en fin, de diálogo, al que ustedes tanto apelan, de consenso con el Ayuntamiento de Barcelona se está produciendo de verdad. No tenemos esa noticia, no tenemos, vamos, noticia cierta de que eso sea así; es más, la preocupación es máxima teniendo en cuenta, como digo, que estamos en ese terreno de la duda permanente. Se habla de un centro abierto en Barcelona, de un centro de preventivos en Barcelona, norte, sur... Bueno, evidentemente estamos hablando, como digo, de vaguedades. Y muchas veces es mejor en estos casos no decir nada que decir algo que después lo único que genera es desasosiego, confusión, estado de duda permanente. Por tanto, eso nos parece que es fundamental en lo que afecta, en este caso, a la planificación que ustedes tienen diseñada para Barcelona, que, como digo, se caracteriza por esa falta de claridad.

Hablamos también, por ejemplo, del centro penitenciario de Girona. Usted habla de la transformación de ese centro en, si no me equivoco, un centro abierto, pero hablan al mismo tiempo de, bueno, tener en cuenta el aprovechamiento urbanístico –en definitiva, afectar a la planificación urbanística– y nos gustaría que nos respondiera en qué consiste ese aprovechamiento. Nos parece fundamental saber exactamente cuál es la definición última que ustedes van a hacer en relación con ese cambio de planeamiento, de aprovechamiento urbanístico, que afecta, como digo, al actual centro penitenciario de Girona. Es una respuesta que le solicitamos más que nada, como digo, para ahondar en esa clarificación que es del todo punto procedente y necesaria.

En relación con el centro de Figueres, además, nos ha llamado poderosamente la atención... No es, quizá, o no es –mejor dicho– responsabilidad suya, pero en lo que afecta a Figueres, como a Tarragona, bueno, el desastre de gestión, que evidentemente es una herencia que ustedes tienen..., porque viendo las cifras es lamentable que se tengan que pagar 250 millones de euros por derechos de superficie en el periodo 2013-2020. Eso es un lastre, es una carga pesadísima que evidentemente vamos a tener que costear todos los ciudadanos. Y nos parece que, por tanto, ese tipo de austeridad bien entendida... Que no «austericidio», como algunos, en fin, muchas veces emplean inventando nuevos términos que no aportan nada nuevo. Pero

lo que quiero decir, evidentemente, que esa austeridad, que ese rigor, que ese escrupuloso respeto de la gestión del erario público realmente sea su máxima y sea su guía, porque si no seguiremos cometiendo los mismos errores de planeamiento y de gestión.

También es interesante poner de manifiesto que desde el punto de vista de otras cuestiones que usted ha abordado, nos parece que es fundamental conocer su posicionamiento y sobre todo su enfoque de cuestiones que son extremadamente graves. Estaba en el orden del día –imagino que usted en su turno hará alguna referencia. Pero podría haberlo hecho –creo que debía haberlo hecho con carácter previo– para, de esta forma, poder contrastar opiniones..., su posicionamiento sobre el informe emitido por el Comité Europeo para la Prevención de la Tortura. Es que se advierten deficiencias muy graves. Yo he visitado la Modelo. Hemos podido comprobar cómo sí que se dan situaciones de verdadero hacinamiento. Hemos podido comprobar, en base al informe, que se denuncian malos tratos, especialmente relacionados con la sexta galería; que se pone de manifiesto que el módulo de tratamiento especial y los protocolos que se aplican dejan mucho que desear desde el punto de vista del escrupuloso respeto a los derechos humanos.

Me gustaría conocer si han evacuado respuesta, cuál es su planteamiento, sobre todo qué tipo de reformas o qué tipo de actuaciones prevén en este ámbito, porque eso, realmente –un poco en la línea de su intervención–, es una cuestión concreta que debe ser abordada con carácter prioritario, y no, como digo, movernos en el terreno de la generalidad o de la vaguedad. Porque muchas veces, insisto, más parece una declaración de voluntad que, como digo, ¿no?, abordar los problemas concretos que presenta el sistema penitenciario en Cataluña.

Claro, a partir de aquí también echamos en falta –porque también formaba parte del orden del día–, bueno, pues, todo lo relacionado con la fuga de presos, que la ha habido. Es verdad que ahora no ha habido ninguna, afortunadamente, pero eso no quiere decir que no vuelvan a suceder. Nos consta que en Figueres, bueno, pues, se escaparon dos presos; en Tarragona también hubo una situación similar; en la Modelo se dio esa suplantación de personalidad que permitió a un interno suplantar a su hermano y, por tanto, abandonar el centro penitenciario empleando medios que podían perfectamente ser superados, pues –ya lo vimos en su día, ¿no?–, con otro tipo de mecanismos que facilitan la identificación de las personas.

Sobre ese tema, independientemente de que ahora sea una cuestión que no es de actualidad, porque sucedió..., pero sí que nos parece que el posicionamiento, en cuanto a la actuación de la Dirección General de los Servicios Penitenciarios, es fundamental. Y yo creo que una mención en relación con estos graves incidentes, que generan muchísima alarma social..., deben ser convenientemente abordados por su departamento –en este caso también por su dirección general. Entonces, sí que le rogaría, en este sentido, que también al respecto se pronunciara.

Nos parece además –y esto es una cuestión también que tiene su trascendencia– que desde el punto de vista..., aunque evidentemente usted comparece como director general –pero también despacha, me imagino que con la debida frecuencia, con el *conseller* Gordó–..., que de alguna forma orientara, en la medida de lo posible, para que la orientación política del Departamento de Justicia y de la Dirección General de los Servicios Penitenciarios se centrara, como digo, en resolver los problemas que realmente tenemos. Lo digo porque el *conseller* está permanentemente instalado en esa obsesión, yo diría casi enfermiza, de hablar, pues, eso, de creación de estructuras de estado. Y yo le recomendaría al *conseller*, y le ruego que se lo traslade, que más que seguir en esa línea de hablar de estructuras de estado, se preocupara realmente por el estado de las estructuras, que fíjese si es distinta, si es distinta la cuestión, pero es que realmente es así. Y me alegra que se lo tome con ese humor, porque realmente, evidentemente, es un cargo político, pero no deja de ser el máximo responsable del Departamento de Justicia, y este tipo de actuación, de actividad, que muchas veces lo que pretende es instalarse en el terreno de la confrontación con el ministro de Justicia –que si no se dialoga, que si todo lo que viene de Madrid poco menos que es, en fin, recorte de competencias–..., yo creo que es fundamental que eso, para construir, como digo, un diálogo sincero, sea convenientemente reconsiderado.

Por tanto –y para acabar, señora presidenta–, le rogaría, señor director general, que en la medida de lo posible, en relación con los planteamientos que le acabo de hacer, fuera más concreto. Es mi ambición –es mi obligación– pedirle una mayor concreción, porque no la encontramos en ningún caso, y nos parece que, evidentemente, el objeto de la comparecencia es ese y no tanto, como digo, ceñirse a otras cuestiones que forman parte de una política muy general y muy vaga, que nada ayuda para resolver los problemas de su departamento.

Nada más, muchísimas gracias.

La vicepresidenta

Gràcies, senyor Santamaría. Ara, pel Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa, el senyor Milà té la paraula.

Salvador Milà i Solsona

Sí, moltes gràcies, senyora presidenta. També benvingut, senyor Soler, i personal de la direcció general.

Començaré per l'ordre de la seva exposició i després aniré a temes que no ha abordat però que estarien en l'ordre del dia. Sobre el pla d'equipaments, primer demanar-li una concreció respecte a Puig de les Basses. Efectivament vostè ha dit aquí que es preveia que podria començar el trasllat de presos –d'interns– al juny, però no fa gaire dies –no sé si era en la memòria del pressupost o en una informació– es deia «últim trimestre del 2014». Ja li dic que m'alegro que digui «juny», i si després diu «maig» encara estaré més

content, perquè crec que això és imprescindible, que estem perdent molts diners. Però li agrairia que concretés això.

Al voltant d'això, i lligat entre el tema del Pla d'equipaments penitenciaris i el tema del pla de departament, sí que li agrairia –no avui, però que crec que vostè entendrà per què li plantejo– que al més aviat possible ens planteessin aquest pla de plantilles. És a dir, de relacions de llocs de treball associats a l'obertura de Puig de les Basses, tancaments dels centres, previsió per al Catllar –que després, ara, seguidament en parlarem–, per veure realment el moviment que hi ha hagut en la borsa de treball, les convocatòries que van quedar amb les places designades però no cobertes, etcètera. Perquè, com vostè molt bé assenyala, doncs, en aquest moment hi ha una situació alarmant dels centenars de treballadors de serveis penitenciaris que van quedar en una situació d'interinatge a l'espera que s'obrissin aquests centres, algunes persones amb desenes d'anys de treball, amb dificultats per a integració. N'hem parlat moltes vegades, però estaria bé saber –és el que ens pregunten–: «Tenim algun futur? Hi ha alguna perspectiva? Esperem mig any més? Què pot passar?»

Per tant, ho repeteixo: no ara, però sí que, aquesta feina que estan fent de previsió de l'esglaonat d'ocupació dels períodes que necessitaran suplència –i sobretot de quins criteris aplicaran per fer les convocatòries–, doncs, ens ho puguí dir com més aviat millor, quins interinatges s'hauran de cobrir.

El mateix també respecte al Catllar. No ha dit la paraula «2015». En la memòria i en altres àmbits es diu «2015». Ja que ha avançat «l'últim trimestre del 2014» al «juny del 2014» Puig de les Basses, podria avançar del 2015, que es un període que té dotze mesos –que, comptats des d'ara, doncs, són catorze mesos–, podria avançar-ho una mica? Perquè realment, d'acord, falta la depuradora –veig que..., troben finançament extern. Jo no sé si forma part del pla de depuradores que vol privatitzar el departament d'economia i finances, aquesta –potser aquesta la donen en concessió, no ho sé–, però ha dit que no, que busquen finançament extern. No estaria malament. Però sí que li agrairia això, que pogués concretar aquest tema, perquè realment també fa molta falta i també tindria una funció important a realitzar.

Expressem també la preocupació que algun altre portaveu ha dit respecte que les obres les farà el Cire. És una obra complexa, és la primera vegada que sentim a dir que tota una obra civil, d'acabar la construcció de no sé si ha dit només la cuina o també la bugaderia i la panificadora..., se n'encarrega el Cire. No oblidem que el Cire i els que treballen al Cire tenen sobretot una vocació de reinserció. I, per tant, potser estaríem... Clar, perquè això vol dir que anirà associat a quins sous? No sous, a quines compensacions econòmiques, i vol dir que què cobrarà aquesta gent per estar treballant de paleta traient la feina a altres paletes que ho podrien fer. I això ens preocupa.

Barcelona. Ens alegra sentir que el tripartit no ho feia tan malament i que l'emplaçament a la Zona Franca pot estar bé, i també ens alegra sentir que si troben

una forma de poder-ho pagar amb permuta, doncs, benvingut sigui. Perquè realment és raonable el que vostè ha assenyalat i..., per la qual cosa els consellers de Justícia –la consellera anterior– van triar aquest emplaçament: està a la vora de la Ciutat de la Justícia, hi pot jugar un paper i està ben emplaçat.

Sobre el pla del departament, vostè no s'ha referit a una qüestió, perquè ha dit: «És molt important tot el que és la carrera professional, i especialment en l'àmbit del tractament, dels programes d'intervenció especialitzada, etcètera.» Però recordem que tot el personal, majoritàriament, en l'àmbit del tractament és personal que estava en interinatge i que se li ha reduït 15 per cent el sou, 15 per cent la jornada, i que ens van dir ja fa cosa de dos anys que es veien absolutament impossibilitats de fer programes racionals de formació, de rehabilitació, de reinserció i de cooperació amb el tercer sector, amb la situació de reducció de jornada i reducció de sou. I molts d'ells han demanat, com vostè sap, el reingrés cap a serveis generals, perquè era personal de serveis generals que evidentment ja no volen estar a tractament, encara que tenien vocació per fer-ho. Per tant, una bona manera d'ajudar a la millora de la formació i de la reinserció i de la integració seria que es tornés en condicions dignes de treball les persones que estan en aquest àmbit.

I també que en algun altre moment ens expliqui com han refet la relació amb el tercer sector, que es va degradar absolutament al final de la legislatura avortada anterior, no?, en què era un desastre, en què les entitats del tercer sector col·laboradores estaven desesperades, s'havien abandonat molts programes. Ara ens ha parlat d'1.300.000 euros, però hi havia uns endarreriments, etcètera. Això ens interessaria també poder-ho aclarir.

Respecte al punt primer de l'ordre del dia –o segon–, que vostè ha passat per alt, m'adhereixo a tot el que han dit els companys respecte al tema de posicionament sobre els informes no només de la Comissió Europea, sinó també del Comitè Català de Prevenció de la Tortura, i vinculat en una situació que ens està arribant diàriament... Si no diàriament, li diré que cada quinze dies rebo informes que posen en coneixement incidents en centres penitenciaris, agressions, tensions, i són correus que rebo de personal penitenciari que ens diu: «Senyor Milà, la tensió està creixent, som poc personal, tenim problemes de relació, no hi ha el tractament que hi havia anteriorment...» Atenció –atenció–, és una situació que pot ser explosiva. En tot cas, li ho transmeto perquè és personal que hi està treballant i que ens adverteix d'aquestes tensions que s'estan vivint, fruit precisament d'aquestes situacions.

Sobre el règim..., els mòduls de participació i convivència, ha dit molt vagament que mirarien d'estendre-ho, però no ens ha aclarit si finalment tindran una posició, diríem, de consolidació d'aquest servei.

Però vull dedicar els últims tres minuts a una comunicació inefable que he rebut de vostè avui, justament. Ha tingut la mala sort que m'ha arribat avui, amb data 5 de novembre, una resposta a una pregunta per escrit que li vaig fer demanant-li quina era l'opinió del seu departament, i d'aquesta direcció, respecte a la revo-

cació que el poder judicial havia fet de l'ordre d'excarceració per tercer grau penitenciari a dos alt càrrecs de Ferrocarrils de la Generalitat. I realment és que és inefable, i li'n vull demanar explicacions. Li ho començaré per l'explicació. «El Juzgado de Vigilancia Penitenciaria ha revocado el tercer grado penitenciario de semilibertad concedido por la Dirección General de Servicios Penitenciarios a Enric Roig y Antonio Herce, que fueron presidentes de Ferrocarrils con anteriores gobiernos de CiU y condenados por prevaricación, malversación de fondos, a cuatro años y medio de prisión. El juez considera que no se han cumplido los requisitos para adoptar esta medida, subraya la escasa fracción de condena cumplida –solo estuvieron cuarenta y ocho días–, y el magistrado estima el recurso de la fiscalía. Además del escaso tiempo», diu que «...los informes no reflejan de forma manifiesta el afán de lucro con base en la etiología del delito, no puede pasarse por alto la naturaleza de la infracción criminal. El juez alega que habría sido mejor una calificación en segundo grado, incide en el déficit observado en el reconocimiento del delito y el ánimo de lucro, no se aprecia superación de factores que influyeron en el actuar delictivo y, por tanto, el magistrado aprovecha el auto para dar un tirón de orejas» –no sé si encara li fan mal– «y recuerda que la facultad que tiene la Administración de convertir una pena de prisión restrictiva de libertad vaciándola de contenido» –la condena–, «sin que el juez sentenciador intervenga, comulga difícilmente con la Constitución, que consagra la obligación de cumplir las penas.» Poca broma, senyor director general, li estan dient que no respecta la Constitució.

I vostè em contesta una cosa inefable: «El Govern de la Generalitat considera que no ha de fer valoracions de les decisions adoptades pel poder judicial en exercici de les seves funcions.» És que no m'ha entès, és que jo li demano com valora vostè que li estirin les orelles i que li diguin que vostès s'han saltat la Constitució i tota la forma de compliment de les penes. I a continuació em fa el relat que ja havia fet –però que valia, però ara ja no val, quan li van donar el tercer grau–: tot era perfecte, «és constant i abundant la doctrina que incideix que el tercer grau es pot aplicar quan les circumstàncies personals i penitenciàries..., les persones estan capacitades per dur a terme aquest règim» –quan li acaben de dir que no–, «en molts altres casos es concedeix el tercer grau inicial a persones condemnades, i per tant, si a molts altres els el donem, a aquest per què no». I, per tant, es va considerar adequada la resolució.

Un jutge li acaba de dir que no, que en tot això es va equivocar, que ho va fer molt malament, que es va saltar coses òbvies. Bé, si considera que no, ha posat un recurs potser contra la resolució –no, ja contestarà–, contra aquesta resolució? Perquè jo crec que aquí el que escau és demanar responsabilitats, senyor director general, o com a mínim contestar: «Noi, ens vam equivocar. Sí, em vaig..., passar la mà, em van informar malament.» Si tot era perfecte i tot era bé, qui està equivocant, doncs, el jutge? El jutge que li diu que ha infringit la Constitució?

Moltes gràcies, senyor director general.

La vicepresidenta

Gràcies, senyor Milà. Tot seguit, pel Grup de Ciutadans, té la paraula la senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Sí, gracias, presidenta. En primer lugar, para agradecer la comparecencia del señor Pere Soler Campins, director general de Servicios Penitenciarios, y transmitirle..., bueno, agradecerle la exposición del plan de equipamientos que ha hecho.

En fin, estamos satisfechos de saber que por fin en el 2014 –aunque nosotros teníamos la esperanza de que fuera antes, pero si tiene que empezar en junio...– se empiece ya por fin el traslado a Puig de les Basses. Pero yo quería trasladarle, aprovechando su presencia en esta comisión, la preocupación que sentimos y que nos han trasladado los funcionarios de prisiones respecto, en primer lugar –y como primera preocupación y primordial–, a las agresiones a funcionarios de prisiones, ya que entre enero y agosto de este año ha habido doce agresiones graves a funcionarios. Y este aumento de agresiones –que haya un aumento de violencia, no de agresiones, pero sí un aumento de la violencia, en general, dentro de las cárceles catalanas– creen los sindicatos –y yo lo comparto, porque es lógico, vamos, o al menos puede parecer una consecuencia directa– que es causado por, en primer lugar, el despido de quinientos interinos de vigilancia, y la reducción en un tercio de la jornada de interinos de tratamiento, con la correspondiente reducción del 15 por ciento de su sueldo.

Lo que es cierto es que hay una carencia de personal suficiente para garantizar lo que es el modelo catalán, que yo creo que es un modelo bueno y que se basa y que tiene como finalidad la reinserción. Pero para esto es preciso contar con suficiente personal. O sea, un modelo como el catalán, que basa toda su fuerza o preocupación en la reinserción del preso, necesita interinos... O sea, no interinos, funcionarios que se dediquen al tratamiento, al tratamiento penitenciario, que es lo que garantiza una posterior reinserción y, en consecuencia, la no-reincidencia. ¿Qué pasa? Esto es más caro, ya lo sabemos, pero es el modelo por el que hemos optado y creemos que se debe perseverar a este fin, y en mantener este modelo.

Por tanto, ya que no hemos podido discutir, porque se ha impedido aquí... Llevamos dos años casi sin discutir sobre presupuestos; desde luego no se va a poder discutir sobre la liquidación. Ahora tenemos el debate de presupuestos, pero esto se tendría que tener muy en cuenta y queríamos preguntarle qué previsiones hay respecto a la contratación de personal de vigilancia y de tratamiento.

Qué pasa también con el concurso JU026, que es una convocatoria del Cos de Tècnics Especialistes de la Generalitat de Catalunya, del grupo de servicios penitenciarios, del 2010, que está anulado por sentencia firme. Y que, por lo visto, todo esto impide que se vuelva a convocar un concurso para que se incorporen y opten estos interinos, o personas que quieran...,

u otros funcionarios que quieran acceder. Porque faltan funcionarios, además de medios materiales.

Que esta es la segunda preocupación que le quería trasladar. Además de la carencia de medios materiales con la que están trabajando los funcionarios de prisiones, hay una falta de personal. Y todo esto provoca que hayan aumentado los intentos de fuga, como el último fin de semana en Tarragona..., que dada la obsolescencia de la prisión de Tarragona hay una falta de medidas de seguridad que, desde luego, hace necesario –hace muy necesario– que cuanto antes se agilice el traslado a El Catllar, que usted ya ha expuesto que estamos, como dirían los franceses, *en train de*, o sea, es decir, en marcha, en movimiento para esto. Pero que si nos pudiera concretar –quizá es que yo no le he oído– cuándo por fin se hará posible ya la apertura de El Catllar.

El mismo problema hay en Brians II. Hay una carencia de medios materiales y lo que ocurre es que los funcionarios de prisiones no se sienten protegidos en el desempeño de su trabajo. Y todo esto, o sea, la falta de tratamiento, más esta carencia de medios materiales, provoca una sensación de inseguridad y un..., y crece la tensión dentro de la cárcel, entre los mismos internos. O sea, no solo es contra los funcionarios, sino que entre los mismos internos se da una situación mayor de tensión, que todo esto hace que peligre la integridad no solo de los internos, sino de los funcionarios de prisiones.

Queríamos también –y yo me uno a las preguntas y..., me adhiero a las preguntas que se le han hecho desde los otros grupos– saber qué pasa con las auditorías del Cire. Porque aquí hace un año que se está hablando de las auditorías del Cire. Yo no había visto que se tardara tanto en entregar un informe de auditoría, parecía... Además, sobre un organismo que teóricamente ya tendría que tener sus cuentas. Yo no sé qué pasa con estas auditorías que no acaban de llegar nunca al Parlament.

Solicitarle también aclaración, si piensan ustedes poner traductores en las prisiones, porque no..., se nos ha trasladado por parte de los letrados que acuden a prisiones que hay muchísimos problemas con presos que tienen otras lenguas que no son muy comunes, y que a veces tienen que actuar de traductores otros internos, lo cual tampoco parece que sea favorable para un buen entendimiento y una buena defensa por parte de los abogados de..., esta práctica de que no haya traductores y que tenga que intervenir un interno.

Lo del sistema de videoconferencias que usted ha anunciado nos parece un paso –nos parece un paso importante–, porque además, con la retribución tan escasa que se da a los abogados de oficio, pues, al menos agilizará y será un coste menos para los letrados que hasta ahora tienen que soportarlo de su propio peculio, puesto que los traslados a las prisiones no se están abonando, no están contemplados en las retribuciones del turno de oficio.

Por último, también, respecto del tercer sector, celebramos que se haya reemprendido el diálogo, celebramos que se hayan tomado medidas y que se esté intentando llegar a acuerdos para que prosigan esta gran

labor que han estado haciendo y que parecía no ser reconocida, dado el tratamiento que tuvieron con la última *conselleria*, en el último periodo de la *conselleria* de Justicia, en la que estuvo al mando la señora Fernández Bozal.

Nada más, agradecerle..., y estoy a la espera de las respuestas.

Gracias.

La vicepresidenta

Gràcies, senyora De Rivera. Finalment, pel Grup de Convergència i Unió, té la paraula la senyora Elena Ribera.

Elena Ribera i Garijo

Sí, gràcies, presidenta en funcions. Senyor director, i tot el personal que l'acompanya, companys i companyes d'aquesta comissió, crec que si en alguna comissió d'aquest Parlament té sentit parlar de drets humans és en aquesta.

I, en aquest sentit, sempre –i crec que ens en podem alegrar– tots els companys de qualsevol grup parlamentari crec que han demostrat una gran responsabilitat pel que afecta als drets de les persones internes i al sistema penitenciari català, no? Aquest, que no és un mèrit que sigui atribuïble individualment a ningú, sinó col·lectivament a tots, crec que ens col·loca en la bona línia que ens permetrà avançar en el reconeixement que encara manca per al col·lectiu penitenciari en la nostra societat, i també perquè els interns en els centres penitenciaris catalans puguin anar superant el que és un estigma comú de tots els centres penitenciaris, com és la despersonalització, el fet que els mateixos centres fomenten la dependència per la seva estructura i funcionament..., la millora en l'autoestima, que és una qüestió importantíssima..., i també en la pèrdua de la seva intimitat.

Juntament amb aquestes passes que ens queden per a anar avançant, creiem que és de justícia també reconèixer –i crec que això també justifica que no se facin crítiques des dels grups parlamentaris– que el sistema de rehabilitació està funcionant, que ens col·loca, al sistema penitenciari català, en una posició puntera. Sense que això siga un «autocofoisme», sinó precisament un estímul per als professionals que hi estan esmerçant..., tant per als de seguretat i ordre –els «de règim», que es diu– com per als de tractament, i que fa que puguem participar amb veu pròpia i en primera persona en tots els organismes internacionals i ostentar presidències tan importants com la de la xarxa europea de centres de formació penitenciària, o la de la mateixa Confederació Europea de la Probation –que en aquest moment engloba ja també..., a nivell mundial, que se n'ha celebrat ja el primer congrés, i que n'ostenta la titularitat de la presidència el senyor Marc Cerón des del 2013 fins al 2016–..., la participació en el Consell d'Europa en projectes de recomanació sobre el Codi europeu de conducta de personal penitenciari o recomanacions sobre actuacions amb presos estrangers. El fet de participar també en el Fòrum eu-

ropeu de justícia restaurativa, en tots els protocols i instruccions que s'han fet sobre el tractament de les víctimes fan que la posició catalana siga una posició clau..., que nosaltres des d'aquí volem reincidir en els aspectes positius.

Animem la direcció general que ho continuï mantenint –com així ens consta–, perquè això dóna lloc a cooperacions internacionals molt interessants –el fet que puguem aportar experiències i que al mateix temps aprenguem del que s'està fent en uns altres països. Volem mantenir-nos en aquesta situació. Creiem que s'està fent i això és un motiu d'alegria, perquè això el que està implicant, quan vénen representants de diferents nacionalitats europees –i a nivell mundial– a Catalunya i se'ls explica i se'ls ensenya les presons, com hem tingut oportunitat de fer tots els grups parlamentaris en les visites –que jo no recordo en les tres legislatures que porto que n'haguéssim fet tantes ni cap com aquesta legislatura–..., sense distinció i sense discriminació, amb possibilitat, de vegades..., assumint nosaltres mateixos el mateix risc que comporta tenir entrevistes amb els mateixos interns. El que implica una voluntat de transparència per part del departament, que aquí no hi ha res que quedi amagat, sinó que podem contactar amb els equips, podem contactar amb els interns i podem obtenir una informació de primera mà de quin és l'estat de les presons a Catalunya.

L'última visita que vam efectuar a la Model vam poder veure com un centre que ve ja dels traspassos que vam assumir en matèria penitenciària l'any 84... I vull recordar que som l'única comunitat autònoma que els va demanar voluntàriament i que els continuem exercint –l'única–, que no ha volgut deixar mai aquestes competències. És perquè indica, precisament, que estem avançant en una bona línia. Un centre com era la Model, completament obsolet, com s'ha anat readaptant a les necessitats dels interns... I és veritat que de vegades, amb una sobreabundància, les cel·les han hagut de rebre un nombre d'interns que estava per sobre de la seva capacitat. No és el cas, perquè el nombre d'interns ha disminuït i això fa que el nou equip –Pla d'equipaments penitenciaris– pugui adoptar uns altres criteris i pense en unes altres situacions.

Aquest pla intenta unificar el tractament, amb independència de quin sigui el centre penitenciari en què l'intern es trobi, i això ho considerem molt positiu, lluny dels criteris que s'han manifestat aquí, que no s'ha concretat o que el conseller no va concretar. Al contrari, creiem que el conseller ha demostrat sempre un gran rigor en totes les manifestacions que ha fet, no ha dit quan no podia dir, no ha concretat quan no podia concretar, inclús tenint –i a mi em consta, perquè assisteixo al consell de direcció– informació que li podia permetre tirar les campanes al vol i donar dates. Per previsió i per prudència, no ha posat dates sobre la taula, que sempre el que porten és que –el temps ho demostrarà–..., el compliment i la realitat siguin millors que les mateixes previsions que el conseller molt prudentment no va voler fer. Vostè avui fa un pas més en aquesta línia. Creiem que porten una bona línia, que actuen des de la prudència i del rigor, i només podem dir-los que continuen en aquest sentit; que

no per parlar més s'avança més, sinó per actuar en la línia correcta.

A mi m'ha agradat moltíssim veure com els plans de rehabilitació –que ja també es van seguir en unes altres èpoques..., i com es continuen tirant cap endavant– estan resolent, o ho intenten, el que va ser la reforma del Codi penal, que impedia rehabilitar penes pel treball: a través dels programes i dels sistemes d'avaluació i de motivació continuada –com, els programes, busquen atenció especialitzada no només individual, sinó col·lectiva–, també incidint en un impacte ambiental, anant a buscar l'origen del problema; actuant sobre les famílies; actuant en el context social. I com això, al mateix temps, va acompanyat d'una avaluació rigorosa del risc de la possibilitat de reintroducció..., com s'acompanya els interns perquè això sigui així.

I, de fet, els números ho demostren. La rehabilitació a Catalunya crec que és una experiència d'èxit, sense que hàgim de morir d'èxit. I que necessitem continuar, però hem de posar damunt de la taula el que és l'avaluació del sistema general –fora de casos particulars, que també hi són i que també hem de millorar. Els indicadors ens demostren que més del 60 per cent dels interns no són reincidents, i que les dades de participació de la població interna en diferents activitats i programes és molt elevada. Un 51 per cent de la població penada cursa estudis, tot i les restriccions pressupostàries que s'han tingut d'aplicar en alguns àmbits d'actuació; un 44 per cent de la població reclusa està ocupada en tallers productius; un 37 per cent practica esport a diari i un 26 per cent participa en unes altres activitats –els que no han triat l'esport–; un 34 per cent segueix programes específics de tractaments de les toxicomanies, però aquest 34 per cent vol dir que es dona resposta al cent per cent de la població que demana i necessita aquesta intervenció; gairebé mil interns participen voluntàriament en programes específics de tractaments de conductes violentes, i s'han concedit aquest any més de seixanta mil permisos i sortides, de les quals no-reingressos només han suposat un 0,18 per cent. El fet que es procuri una assistència socio sanitària integral i integrada fa que anem també en la bona línia.

És important assenyalar que tot això no ho ha fet el departament sol i que aquí és importantíssim el paper del tercer sector. Aquí s'ha posat de manifest les dificultats que va tenir el tercer sector en la passada legislatura perquè no se'ls podia donar compliment ni satisfacció al que eren unes obligacions concretes, que no responien a altra cosa que a unes dificultats de tresoreria puntuals, que no eren, entenem nosaltres, precisament culpa del Govern que havia de fer front a les obligacions. Malgrat això, es van buscar sistemes per a poder tirar cap endavant. I el fet ho demostra, que continuen 122 entitats del sector social col·laborant, de manera de vegades desinteressada i unes altres vegades amb la correspondència que suposa que se'ls abonon les despeses que estan generant.

La funció rehabilitadora, per tant, entenem que està garantida amb aquest Govern. I creiem que, en el cas –que també s'ha posat aquí, damunt de la taula– que

es produeixin incidents, bé siga per agressions a funcionaris, o al revés, el que fa i el que ha fet sempre el departament –i no crec que tinguem motius tampoc per pensar que això hagi variat mai– és una avaluació individualitzada sempre del cas, sempre sobre un expedient, per veure què és el que ha fallat, i s'adopten les mesures oportunes per a rectificar o per a millorar i per a poder corregir les possibles disfuncions. Així és com s'ha actuat fins ara i això és el que li consta a aquest grup parlamentari. A més, ens consta que periòdicament s'avaluen tots els protocols de seguretat i es duen a terme simulacres de situacions de crisi.

Evidentment, amb tot això no tenim el cent per cent garantit, però sí que crec que podem dir que el sistema penitenciari català suposa un equilibri entre la funció rehabilitadora i la funció necessàriament de seguretat que reclama també la resta de la societat. Crec que l'actuació és bona, que el departament va en bona línia, que tenen el suport i que el tindran de tots els grups parlamentaris –evidentment, el de Convergència i Unió– perquè puguin continuar en aquest sentit.

Gràcies.

La vicepresidenta

Gràcies, senyora Ribera. Ara, per respondre, passem la paraula al senyor Soler. Li demanaríem... Sabem que són moltes qüestions, però, per la urgència del temps, amb uns deu minuts..., si poguéssim condensar la seva resposta.

Moltes gràcies.

El director general de Serveis Penitenciaris

Intentarem anar de pressa, gràcies, vicepresidenta. Bé, en primer lloc, agrair, doncs, el to dels diputats; sempre ha sigut un to constructiu. No estic d'acord amb algunes de les coses que s'han dit. Intentaré respondre a tot.

Primer de tot, demanar disculpes perquè sí que és veritat que dintre de la compareixença hi havien unes fugues, però atenent que havia vingut el conseller i que s'havia parlat d'aquestes fugues..., per això m'he centrat més en el que és nou. Tot i que algun diputat ens tracti d'inconcrets, hem intentat, doncs, donar un pas més de la intervenció del conseller. Per això no s'ha fet referència ni a l'informe del Comitè Europeu contra la Tortura ni s'ha fet, doncs, referència a les fugues, en aquest cas, de Figueres i de la Model, perquè em sembla que havien sortit ja. Però, bé, jo hi entraré.

Dir-li a la senyora Calvet, una vegada demanades les disculpes, que, amb relació a la descongestió, sí que és veritat. O sigui, ha fet referència la senyora diputada..., parlava de quasi 1.800 interns quan hi van anar el 2010, doncs, els membres del comitè europeu, i en aquests moments, avui, no arribem als 1.400 interns a la Model. O sigui, la descongestió s'ha fet –s'ha fet–; la feina –com ha dit molt bé la nostra diputada, la diputada del Grup Parlamentari de Convergència i Unió–, doncs, es fa caminant. (*Remor de veus.*) I el que sí que li puc dir, almenys pel que fa a la descon-

gestió, doncs, que s'ha avançat, i s'ha avançat, i això és una realitat. S'ha avançat amb trasllats constants, en aquest cas, doncs... Volia dir, li ho dic per l'estima, eh? M'ha traït per l'estima que li tinc a la diputada, eh?; ja em perdonaran la resta dels grups, que també me'ls sento propis, està clar. (*Veus de fons.*)

El que està clar és que hi ha hagut una descongestió, i aquest és un fet, i és un fet constatable. I això s'ha fet, doncs, traslladant interns a Lledoners, sempre tenint en compte, com hem dit abans, en aquest cas tot el tema de l'arrelament, i també no produir una disfunció, en aquest cas, del centre de Lledoners, que ha anat rebent gradualment tot aquest flux d'interns que han anat cap allà. O sigui, descongestió és el primer pas.

També, en referència amb les immobilitzacions, dir-los que preocupen; és un tema que preocupa: preocupen les immobilitzacions –i preocupa a la direcció general– i també preocupa tot el que és el departament de règim tancat. Jo crec que en aquests moments la població interna en règim tancat només és un 2 per cent i les immobilitzacions..., no hi ha un augment, en aquest cas, de les immobilitzacions amb referència a anys anteriors. Sí que els dic que nosaltres hi estem molt a sobre, rebem cada dia –cada dia– els informes de la nostra inspecció. La inspecció ens fa un report de totes aquestes immobilitzacions que vénen dels centres. Dir-los que sí que té cobertura legal el tema de la immobilització i dels mitjans coercitius, que mai s'empra com una sanció, sempre es fa sota control mèdic, i això està disposat no només per la nostra cobertura legal, de la mateixa Llei orgànica general penitenciària... Que en això és en el que discrepàvem nosaltres del Comitè Europeu de la Tortura, perquè sí que és veritat que no tenen aquesta cobertura, però ells la tenen mèdica –aquesta immobilització la tenen sota sedants–, i nosaltres creiem que la mecànica és menys intrusiva. Però sí que és veritat que la immobilització preocupa i molt a direcció general i hi estem molt a sobre.

I estem molt a sobre no només del procés d'inspecció, sinó que els puc dir que aquest director general també hi està a sobre. Estem mirant les durades, estem mirant que no s'apliquin de forma no prevista ni per la llei ni per les circulars. I creguin-me que en aquests moments podem parlar que s'està avançant, doncs, en aquest sentit de major control.

O sigui, al departament del règim tancat també vam demanar un informe perquè pensàvem..., o hi havia hagut un cert repunt, encara que fos petit, de més persones en règim tancat. Això també preocupa a la direcció general, hi vam estar a sobre, hi estem a sobre. I el que estem mirant, que hi hagi compliment de més intervencions, en aquest cas, tant individuals com grups en tots els DERT, en tots els departaments de règim tancat. Dir-los que avui, per exemple, hi ha anat el comitè, en aquest cas no europeu, sinó el Comitè Català contra la Tortura: ha estat a Joves, també s'ha interessat pels DERT –suposo que constarà en el seu informe. I dir-los que en principi, almenys pel que ens han traslladat des de la direcció del centre, no han manifestat –almenys en el centre–, doncs, reserves.

Estem a sobre tant de les immobilitzacions com del règim tancat, que és el pitjor que tenim. Però sí que és veritat que a vegades..., també ho deia el senyor Pedret, que són interns determinats, difícils, però això no treu que nosaltres allà hi hàgim d'intervenir igualment. També a la Model ara hi vam estar posant càmeres, perquè també les organitzacions sindicals, en aquest cas en relació amb el tractament, ens havien demanat que volien més garanties a l'hora de fer aquestes intervencions. S'han posat aquestes càmeres; fa quinze dies que es van posar totes aquestes càmeres davant d'una demanda. O sigui, la resposta va ser immediata. I creguin-me que aquests són dos temes que preocupen a la direcció general i també a la conselleria. O sigui, jo crec que he donat resposta al tema aquest del comitè europeu.

Dir-li també al senyor Pedret que sí que és veritat que ens hauria agradat, doncs, obrir els centres abans; el que passa, que tenim les dificultats pressupostàries que tenim. Hi he fet referència abans, he intentat ser concret; el que passa, que jo crec que aquí també donar xifres, o per què ens hem retardat més o menys, també seria entrar, doncs, en debats que jo crec que no ens ajuden a sumar.

I després també contestaré al senyor Santamaría el que deïem abans, que el camí es fa caminant, eh? –al nostre diputat, senyor Santamaría, eh? Perquè el que és veritat, que ens agradaria a nosaltres concretar-ho molt més; el que passa, que el pressupost cap al 2014, quan va venir el conseller..., i el conseller el que li va dir era que era al tercer trimestre –que hi ha fet referència el senyor Milà– i nosaltres ens hem avançat. O sigui, no és que no concretem; estem avançant el que ja havia concretat el conseller. El conseller, com ha dit la senyora Ribera, va tenir, doncs, en aquest cas, un calendari prudent i aquí, una vegada nosaltres tenim o podem tenir –sota les reserves que, en principi, jo crec que hi arribarem—..., doncs, podem manifestar que serà a mitjans, serà al segon trimestre i no al tercer trimestre, d'acord?

Llavors, el que els deïa... M'ha fet referència també el senyor Pedret a determinades qüestions de la direcció general i de la justícia juvenil. Dir-los que no és una àrea que es porti des de la Direcció General de Serveis Penitenciaris. Si volen, poden en aquest cas demanar la compareixença del senyor Clavaguera i els podrà respondre en qualsevol àmbit de tot el que fa referència a l'Execució a la Comunitat i de Justícia Juvenil. Els ho farà molt millor que jo, i per això els emplaço que, si tenen dubtes o volen parlar de les polítiques que estan fent –tant de les mesures de seguretat, l'assistència a les víctimes com totes aquestes polítiques que estan emmarcades dintre d'Execució a la Comunitat i de Justícia Juvenil–, doncs, demanin la seva compareixença, i ell gustosament, així com ho va fer la senyora Elisabet Abat, del Cire, els ho podrà respondre millor que jo.

Dir-li que, vejam, senyor Pedret, el centre obert no estarà ni a Sant Andreu ni a la Trinitat Vella. No és que no ho diguem, és que ho ha dit l'alcalde –ho ha dit l'alcalde–, el senyor Trias; ell ha dit que el centre obert no estarà ni en un lloc ni en un altre. Hi he fet referència

abans, amb el pla, que per a això no podem ser més concrets; hem d'arribar a un acord amb l'Ajuntament de Barcelona. El conseller va dir quina era la visió que teníem en aquell moment. També va dir el conseller que era un pla obert; que era un pla que s'havia de tancar, però que era un pla que volem executar i volem executar-lo en els termes en què es va presentar aquí, amb les aportacions que fem i que està fent tothom. Avui, precisament aquest matí, l'hem estat presentant als jutges de vigilància penitenciària, l'hem presentat al tercer sector, els el vam presentar aquí, també l'hem presentat als directors dels centres, el vam presentar a les organitzacions sindicals. I amb aquestes aportacions anirem concretant el pla.

El que està clar és, senyor Milà, que serà el 2015, Mas Enric; el 2014 tindrem Puig de les Basses. I que, amb relació al tema dels centres de Barcelona, dependrà també en aquest cas de l'ajuntament. Però ja ha dit l'alcalde –i jo crec que l'alcalde és la persona que mana, en aquest cas, a la ciutat de Barcelona– que no es farà ni a Sant Andreu ni es farà a la Trinitat. Per això pot estar tranquil quant a aquestes dues ubicacions.

També he fet referència, amb més concreció –tot dintre de la inconcreció–, que podríem aprofitar determinats edificis que ens poguessin servir i que comporressin la no-construcció d'un centre obert. Que vostès saben el moment que tenim; nosaltres hem de mirar de ser eficaços, però també hem de ser eficients. Llavors, això dependrà de si realment no tenim edificis que puguem utilitzar i que siguin òptims per poder establir aquest centre obert a la ciutat de Barcelona –per això em referia a un o dos edificis–; si no els tenim, en farem un de nou. L'emplaçament? Quan el tinguem, senyor Santamaría, no dubti que li ho direm.

També una miqueta ja hi he fet referència, no?, a la falta de concreció. Jo vaig estar aquí amb el conseller; el conseller va dir el tercer trimestre; avui els estem dient al juny. Vostè va dir que no hi havia pressupost i era veritat, però al pressupost del 2014 ja hi va tota l'obertura de Puig, ja està redimensionada tota la relació de llocs de treball, en aquest cas, per a l'obertura de Puig, que ens possibilita l'obertura de Puig. Vinirà aquí el conseller per parlar de pressupost; tindran oportunitat també de concretar, doncs, més aquests temes pressupostaris. Però sí que avancem, i avancem, doncs, en aquesta concreció, sempre que nosaltres ja tinguem certesa que les coses seran així.

Amb relació als drets de superfície, bé, són els que eren, no s'han de variar, són els que hem trobat i són els que hem hagut de gestionar. I per això també no hem pogut anar més de pressa, com deia el senyor Pedret.

Bé, el que dèiem, és un pla viu, és un pla que està sota-mès al diàleg, però que l'anirem tancant i l'anirem tancant en la mesura que hem anat dient; o sigui, el que els he dit.

També sóc inconcret o he estat inconcret en el tema dels centres oberts, però és que l'opció a, perquè ens entenguem, és la reconversió dels centres que hi han. Si nosaltres podem tenir un millor centre obert, que sigui nou –però que compleixin aquests dos requisits,

que estiguin dintre de les ciutats i que estiguin ben comunicats–, ho farem, tant a Tarragona com a Girona. Saben que nosaltres necessitem recursos i, si els recursos surten d'aquest aprofitament urbanístic –sempre que interessin als ajuntaments, passaran als ajuntaments..., qui, a través dels aprofitaments urbanístics, paguin la construcció dels nous centres–, els farem. Si no, reconvertirem tant Girona com Tarragona. D'acord? Llavors, jo crec que això també és concreció.

Amb relació al DERT ja he respost abans. Amb relació a les estructures d'estat vostè té clar quines són les seves i nosaltres tenim clar quines són les nostres.

I al senyor Milà dir-li, vejam, que de la JU026..., en aquests moments està tothom treballant, de la JU026; no tenim cap persona de la JU026 que en aquests no estigui treballant.

M'abstindré també de fer referència a allò de la depuradora, perquè vostès van deixar l'ACA també com la van deixar, però és que tampoc no hi vull entrar. Nosaltres, en la mesura de la situació que ens hem trobat, intentem, doncs, tirar endavant amb els problemes que ens vam trobar, i ho estem fent de la forma més efectiva possible, amb totes les dificultats afegides que ens hem trobat a tots nivells. Però, bé, jo no hi vull entrar, aquí, perquè m'agradaria, doncs, que la compareixença tingués aquest to constructiu, i només remarcar això i ja està.

Vejam, també pel tema dels incidents. No és veritat. O sigui, nosaltres tenim tots els incidents; hi ha hagut un canvi en la classificació, però no portem més incidents. També dir-li en aquest cas a la senyora Ribera que en la ràtio del que són funcionaris / nombre d'interns estem igual que l'any passat; no és veritat que hagi disminuït –no és veritat. O sigui, estem a 2,07. O sigui, també ho va dir el conseller. I en aquest cas no apreciem, o almenys no ens en dona la sensació, que hi hagi un clima..., vostès han estat als centres i poden estar als centres –com hi feia referència en aquest cas la senyora Ribera– sempre que vulguin i en els centres que vulguin, i poden parlar amb qui vulguin, amb la màxima transparència. No tenim la sensació que el clima s'hagi enrarit o tinguem un clima més violent. Hi han incidents, com hi han estat tots els anys, però no hi ha hagut cap repunt en un nombre d'incidentes greus en els últims temps.

Amb relació als mòduls de participació i convivència a què feia referència en aquest cas, doncs, el senyor Milà, dir-li que el que hem fet és, determinades qüestions –com poden ser, en aquest cas, el programa d'acollida, les assemblees participatives, etcètera–, les hem implementat a tot el que és Lledoners i ho farem a Puig de les Basses. Si vol més concreció, qualsevol dia li podem respondre, doncs –a més a més a bastament–, a tot el tema del que és la participació en els nostres centres penitenciaris.

Amb relació al que és el tercer grau, vejam, dir-li, senyor Milà, que és que jo tinc les resolucions. Dir-li que nosaltres no les podem defensar. O sigui, el nostre sistema no permet que l'Administració pugui defensar la seva classificació. Però per dir-li, per això, que nosaltres estem absolutament tranquils, des de la direcció

general. Jo crec que es va fer el que s'havia de fer. La Llei orgànica general penitenciària no et permet classificar amb un grau inferior quan ho pots fer en un de superior; es donaven tots els requisits. I l'única excepció..., que no ens estiren les orelles, senyor Milà, ja li ho dic; no li puc deixar el text, perquè és que vostè no es part en el procés; però nosaltres tampoc som part del procés. L'única referència que ens fa és que no creu prou acreditat que amb el temps que hi han estat, d'acord?, pugui haver-hi un cert penediment en l'ànim de lucre. I fa una excepció també en l'ànim de la responsabilitat civil. Però pensin que nosaltres hem classificat conforme a la llei orgànica; es complien tots els requisits per classificar inicialment amb el primer grau. I pensin que dintre del nostre model penitenciari..., també és la classificació, en aquest cas, molt més progressiva que a la resta de l'Estat.

Avui precisament ho estàvem discutint amb els jutges de vigilància penitenciària. La nostra direcció general –però no d'ara, de sempre– ha tingut aquest criteri molt més progressista. Llavors, per això també em sap greu que faci aquest discurs, senyor Milà –una persona com vostè, de l'àmbit del progrés–, perquè realment nosaltres hem classificat... (*Veus de fons.*) No, no, li ho dic de cor. O sigui, nosaltres hem classificat en consciència i d'acord amb la llei orgànica. Quan tinguem la resolució de segona instància, si realment l'audiència no ens dona la raó perquè nosaltres no podem defensar la posició de l'Administració, doncs, tornaré a venir aquí i, si m'haig de disculpar per l'actuació de la nostra junta de tractament o la nostra direcció general, no es preocupi que ja ho faré, no hi tindrè cap inconvenient, senyor Milà. Però sí que li agrairia una mica de confiança. I realment nosaltres hem actuat conforme ens dictava no només la normativa, sinó com ho estem fent sempre.

I dir-li..., no voldria entrar en xifres, però és que nosaltres estem..., de 5.471 tercers graus classificats només ens n'han revocat setanta-un. I ja veurem, quan tinguem resolució de segona instància, si l'audiència atén els criteris de responsabilitat civil i de classificació inicial, com ho fan els jutges de vigilància. Perquè una cosa, els criteris dels jutges de vigilància, que cada jutge de vigilància té el seu criteri..., aquest no era partidari d'una classificació inicial en tercer grau en determinats tipus de delictes, d'acord?, i amb relació a la responsabilitat civil veurem el que diu, doncs, la secció especialitzada de l'audiència, si és que li dona la raó al jutge o dona la raó a la direcció general.

Finalment, a la senyora Ribera, bé, dir-li això..., una miqueta ja li he contestat. No creiem que hagin augmentat, en aquest cas, les agressions, no creiem que el clima sigui molt més violent. La ràtio és la mateixa. La JU026, el que li he dit abans: doncs, en aquest moment, tothom està treballant.

I dels intents de fugues, doncs, dir-li que a Figueres es van establir tota una sèrie de mesures. L'intent a què vostè feia referència, a Tarragona..., també hi ha hagut descongestió, tant a Tarragona com a Figueres; estàvem en 413 i em sembla que estem ara a 370. Hi han les mesures de seguretat; són mesures de seguretat redundants. Sí que és veritat que hi han intents de fuga,

però dir-los, per exemple, que l'intern complia al cap de dos mesos –el compliment. O sigui, nosaltres moltes vegades no podem buscar raonabilitat en decisions que prenen en situacions que no obeeixen massa a la lògica. Això no fa un centre insegur, perquè un intern, ja li ho dic, que no..., complia immediatament, i les mesures van funcionar, que és al que vam fer referència nosaltres, per molt que hi insisteixin.

O sigui, no és veritat. O sigui, pensin que en aquests moments a Tarragona hi han tres mòduls; no hi ha cap mòdul que estigui per sobre de cent. Tenim un mòdul amb quaranta persones, en un altre em sembla que n'hi ha noranta i en un altre són uns setanta, i la proporció..., o la presència de funcionaris és de dos funcionaris per a aquests mòduls, i a vegades hi ha el cap d'unitat –de vegades són tres. Pensin que a Lledoners hi han cent i escaig interns i n'hi han tres. O sigui, no obeeix a massa... I sí que és veritat que és un centre antic, ho vam dir l'altre dia. No és el mateix..., i hi he fet referència quant al pla d'equipaments, que estarem molt millor amb els centres nous.

I acabo, vicepresidenta. Però sí que és veritat que creiem que aquestes queixes avui en dia no tenen raó de ser.

I a la senyora Ribera, doncs, dir-li que..., agrair-li el to, també. Agrair-li que hagi defensat el nostre model penitenciari, que és el de tots; en aquest cas, aquí, doncs, ho tenim claríssim. Nosaltres hem avançat amb un model que teníem; tothom hi va contribuir, tots els governs hi han contribuït. I gràcies, doncs, per ajudar-nos a seguir fent la feina que estem fent.

Moltes gràcies.

La vicepresidenta

Bé, moltes gràcies, senyor Soler. Donaríem aquí..., acabada ja la compareixença, si els sembla, agraint-li la seva assistència i la seva participació. Moltes gràcies.

Fem canvi de presidència i continuem amb l'ordre del dia... (*Veus de fons.*) I de compareixent, sí.

La sessió se suspèn a les sis de la tarda i onze minuts i es reprèn a un quart de set del vespre i quatre minuts.

La presidenta

Sí, continuarem amb la sessió de la comissió.

Els portaveus que estan a fora, a veure si poden entrar. (*Pausa.*)

Compareixença

d'una representació de l'Associació Catalana de Criminòlegs per a informar sobre la funció dels criminòlegs i la creació d'un col·legi professional (tram. 357-00330/10)

Continuem, doncs, amb la compareixença d'una representació de l'Associació Catalana de Criminòlegs davant la comissió, una associació que s'ha entrevistat amb els diversos grups parlamentaris i que ens van demanar de venir a explicar públicament a la comis-

sió el seu projecte. I, per tant, donem la paraula al seu representant per un temps d'un quart d'hora; després tindrem, per grup, entre tres i cinc minuts. Gràcies.

David Cuaresma Morales (president de l'Associació Catalana de Criminòlegs)

Moltes gràcies, senyora presidenta, membres de la mesa. Senyors diputats, comparec en representació de l'Associació Catalana de Criminòlegs, però ho faig, atesa l'alta representativitat d'aquesta associació en el col·lectiu de criminòlegs de Catalunya, podem dir que en representació dels criminòlegs, de tots els criminòlegs catalans. Volem agrair que ens hagin rebut.

I el que exposaré a continuació, molt breument, és la situació d'aquests titulats des d'un punt de vista professional i les possibilitats d'aprofitament d'aquests titulats per al benefici de la comunitat, per al benefici de la societat catalana. Els hem lliurat un document que hem preparat, molt breu, molt esquemàtic, que porta per títol «La professió de criminòleg, les seves funcions i utilitat per a la societat catalana». Aquesta és la nostra intenció, ser útils, ser proactius i que ens permetin oferir allò que estem capacitats per oferir en tant que professionals de la criminologia.

Faré una petita introducció, un context de quina és la situació. Actualment hi han aproximadament 2.500 estudiants de grau en criminologia a Catalunya; les diverses universitats que ofereixen aquests estudis, que són la Universitat de Barcelona, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat Pompeu Fabra –tenim tres representants d'aquestes universitats acompanyant-nos avui i donant-nos recolzament–, la Universitat de Girona, l'Oberta de Catalunya, la Internacional de Catalunya i properament la Universitat Abat Oliba. Com veuen, hi ha un espectre bastant ampli d'oferta acadèmica d'uns estudis que, per una altra part, són bastant desconeguts. D'aquests 2.500 estudiants, evidentment tots ells amb expectatives de titular-se, ho han fet ja, s'han graduat amb el títol de grau 180 –aproximadament 180– aquest any passat. Però ja portàvem una llarga tradició d'estudis en l'àmbit de la universitat i disposem, amb dades ofertes per les mateixes universitats i, per tant, totalment fidedignes, aproximadament de 850 llicenciats en criminologia, que estan en condicions de poder exercir la seva professió i, com deia, ser profitosos per a la societat catalana.

La tradició de la criminologia a Catalunya és àmplia i es remunta a la dècada dels cinquanta del segle passat. Estem parlant d'una tradició certament assentada. Però aquesta tradició –de tradicions..., no es pot només de tradicions viure– es veu refermada també per una abundant demanda. Aquest any passat, en les últimes proves d'accés a la universitat, per posar només un exemple, a la Universitat de Barcelona van demanar accedir a aquests estudis en primera instància més de 450 persones –això en primera instància–; només en van ser admesos noranta. La demanda és molt elevada i això també implica una nota de tall elevada. Com també molt bé saben, la nota de tall ve determinada pel grau de demanda dels estudiants. I la nota de tall

en totes aquestes universitats és notable, molt elevada, al mateix nivell que moltes altres titulacions, diguem-ne, més conegudes però amb igual tradició, com poden ser dret, psicologia o sociologia.

No obstant aquesta àmplia tradició, no obstant aquesta àmplia demanda i l'alta qualificació dels estudiants que hi accedeixen –i, per tant, podem concloure que també els llicenciats i graduats que, una vegada conculsos els estudis, es disposen a iniciar la seva professió–, hi ha molt poca receptivitat de la ciència criminològica per part dels poders públics a Catalunya. Aquesta poca receptivitat implica una poca translació, a la comunitat, del coneixement científic. Per tant, no s'està aprofitant el coneixement que s'està desenvolupant a les universitats, no s'està aprofitant els llicenciats, no s'està aprofitant els graduats, s'està malbaratant tota una inversió molt gran, però també s'està malbaratant el coneixement que es genera a les universitats.

La poca translació es veu també refermada per la poca inserció dels titulats, una poca inserció que podem apreciar evidentment en l'àmbit públic, però també –tot i que això comença a redreçar-se, comença a solucionar-se– en l'àmbit privat. I és curiós que sigui l'àmbit privat qui estigui actualment, diguem-ne, tirant del carro, qui sigui qui lidera la inserció dels criminòlegs perquè els troben profitosos, perquè els troben adequats, perquè troben que el seu perfil és idoni per a determinades tasques, i que no sigui l'Administració, una administració que ha decidit autoritzar aquests estudis, organitzar-los, que ha donat el vistiplau a les universitats i que esmerça una quantitat de diners gens menyspreable en la formació d'aquestes persones.

Què pot aportar la criminologia? Què podrien aportar aquests professionals? Doncs, bé, parlem sempre de la criminologia científica, no parlem de reflexions de signe filosòfic o de reflexions de signe voluntariós però escassament aplicables; parlem estrictament de criminologia científica. Amb una tradició de més de cent anys d'història, aquesta ciència estudia el comportament delictiu i la reacció que la societat té al comportament delictiu. De la interacció d'aquestes dues realitats, d'aquests imponderables de la nostra realitat convivencial, el que fa la ciència criminològica és comprendre, explicar i predir la conducta delictiva, per tal d'intentar minimitzar els seus efectes.

Com veuen, l'aspiració d'aquesta ciència no és poca cosa, però és una aspiració que no queda en aspiració, sinó que es materialitza. Pot sorprendre perquè, com dic, som una ciència desconeguda i a la qual molt probablement ens fa un flac favor el nom que tradicionalment hem tingut; «criminologia» sona potser a sèries de televisió, sona potser a «criminalística», amb la qual acostuma a confondre-se-la, però no hi té res a veure.

Per a què és útil la criminologia? Doncs, anant a un terreny més concret, la criminologia pot informar de forma satisfactòria i de forma molt més encertada la política criminal, una política criminal que es desenvolupa precisament en aquestes parets; a partir d'aquí, vostès són els legisladors, en la mesura en la qual es legisla o es pot legislar en aquesta vessant a Catalu-

nya. Però, en qualsevol cas, la criminologia informa la política criminal. I la receptivitat que es pugui tenir dels coneixements criminològics farà millor o pitjor aquesta política criminal. Pot millorar, i millora allà on s'escolta els criminòlegs, la tasca dels agents de control i d'inserció social. Pot, i ho fa, augmentar la comprensió i la interpretació dels casos individuals de violència; l'anàlisi de les xifres de criminalitat; la capacitat d'executar les sentències de la forma més encertada possible, no per aplicar la mera retribució, el càstig, el tancament...

Em precedia en aquesta taula el senyor director de Serveis Penitenciaris. Els serveis penitenciaris són l'última ràtio, l'última conseqüència de l'aplicació del Codi penal –de les sancions previstes en el Codi penal–, però hi han moltes més opcions, hi han moltes més possibilitats: adaptant-les i racionalitzant aquestes sancions, ampliant l'espectre, escollint la sanció adequada par a cada cas, informant el jutge, assessorant els òrgans judicials en les mesures cautelars, assessorant el jutge de vigilància penitenciària també... No només en les mesures cautelars: en la imposició de les penes, en el procés de compliment, d'acompanyament dels reclusos i dels condemnats de tot ordre.

Podem predir la reincidència. Això és especialment important. Parlava el director general de l'aplicació del tercer grau. L'aplicació del tercer grau té molt a veure no només amb criteris estrictament matemàtics o amb criteris estrictament legals –que evidentment han de ser tinguts en compte, estrictament–, sinó també amb una valoració del risc del reclus, de la persona de la qual estem parlant, de si reincidirà o no reincidirà, si representa un risc. Aquesta gestió del risc és competència, per formació, per coneixement, dels criminòlegs. I malauradament no s'estan aprofitant, no s'estan utilitzant aquests coneixements.

Les mesures de control social, de suport social informal són cabdals per a la ciència criminològica. No tot és policia, no tot són presons, no tot és codi penal. Tenim moltes més possibilitats, ja els ho deia: hi ha aquest suport, aquest control informal aplicat a les famílies, a les escoles, als barris, mitjançant la prevenció, mitjançant l'educació, mitjançant mesures de caràcter econòmic, de caràcter sanitari fins i tot, de caràcter social. Un bon ajustament d'aquestes mesures pot redundar en benefici de tota la comunitat reduint la delinqüència i reduint els costos de la delinqüència. En una època de crisi això és especialment interessant, però afortunadament, tenint en compte que es tracta de mesures fins a cert punt sistèmiques i, en qualsevol cas, complexes –dic «afortunadament» perquè els resultats immediats acostumen a ser efímers–, aquests resultats no són tan immediats per poder aplicar-los de forma ràpida i amb resultats. Però és necessari, creiem des de la criminologia, fer una aposta per aquest altre tipus de mesures no tan sancionadores.

Podem informar i dissenyar les polítiques de seguretat, informar aquells que tenen la potestat i la capacitat per prendre decisions; però des del pla, des de la vessant tècnica, podem dissenyar les polítiques de seguretat. Podem portar a terme anàlisis de seguretat pública en el disseny dels plans de seguretat, en l'as-

essorament dels òrgans de seguretat. Per exemple, l'anàlisi i l'explotació de dades que anualment es vénen a rendir aquí, al Parlament, de l'enquesta de seguretat pública de Catalunya; aquestes dades poden ser perfectament utilitzades en un sentit proactiu; no només descriptiu, com malauradament s'acostuma a fer.

En el pla que sí que estan tenint més embranzida, en el de l'empresa privada, l'assessorament a empreses de seguretat de les anàlisis de risc, les tecnologies de la seguretat i la seva utilització, la planificació i la gestió de seguretat són àmbits en els quals els criminòlegs han trobat i estan trobant una bona acomodació, una acomodació d'inserció laboral. La solució alternativa de conflictes, en molts països externalitzada, privatitzada; en el nostre país no, però tampoc s'estan utilitzant aquells que tenen una preparació específica de base, eh?; no parlo d'una especialització, però sí una formació de base enfocada a aquesta resolució alternativa. La mediació, la justícia restaurativa, la gestió de la por al delictes, un àmbit que estic segur que els resulta molt proper, atesa la reconexió que això té amb la demanda de la ciutadania cap als polítics; la gestió de la por al delictes és raonablement possible des dels coneixements científics de la criminologia.

Actualment hi ha una quantitat de producció científica extraordinària, molt important, cada vegada anem a més. La freqüència i la qualitat dels congressos de criminologia que es desenvolupen anual..., bé, ara biennalment i de forma sectorial a tot arreu; la qualitat i potència de les societats científiques; les associacions, l'associacionisme. També ens acompanya algun membre de les associacions d'estudiants de criminologia. Doncs, bé, la potència de les associacions d'estudiants és tal que són tingudes en compte per part de les universitats. Recentment hem tingut un petit incident, diríem, amb la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona per la creació dels estudis de grau en seguretat, i ha estat la «querulància», la demanda per part dels estudiants de criminologia, que veuen trepitjat el seu terreny, que veuen com l'àmbit aplicat del coneixement científic criminològic es pot eventualment veure reflectit o abocat a aquests estudis de seguretat i restar les possibilitats d'exercici professional, que en bona, legítima demanda –en tant que coneixedors d'allò que en principi estava previst, i sembla que seran finalment, els estudis de grau en seguretat–, com a criminòlegs estarien legitimats a fer. Han demostrat la seva capacitat i la seva potència, com deia; són nombrosos, són molts i són capaços.

Les associacions i les societats científiques tenen el seu pes fins i tot en el disseny dels plans d'estudis. Recentment s'ha implementat –bé, dic «recentment» perquè la trajectòria ha estat llarga i ara, tirant la vista enrere, sembla que sigui fa poc, però en qualsevol cas ja fa uns anys–..., es van posar en marxa els estudis de grau en criminologia, hereus, com deia, dels estudis de llicenciatura. Això es va fer amb el previ disseny del que havien de ser els estudis, mitjançant la redacció d'un llibre blanc. Aquest llibre blanc va ser en bona mesura fruit de la tasca no només dels acadèmics, sinó també dels membres d'aquestes societats científiques i associacions professionals.

Les funcions de les quals els parlava no són una invenció que des de les associacions professionals o de les societats científiques puguin concloure... No estem construint castells a l'aire; estem parlant de fets constatables. I recorreré a la mateixa normativa. El suplement europeu del títol de llicenciat en criminologia contempla l'habilitació, la capacitació professional dels llicenciats en criminologia per tal de desenvolupar la seva tasca professional arreu, a tot Europa. I –em permetran que ho llegeixi molt breument– ens diu que: «El llicenciat en criminologia està capacitat per a l'anàlisi, la prevenció i el tractament de la conducta delictiva, i per a la investigació criminal, també per a l'àmbit de la prevenció del delictu, l'assessorament o l'elaboració dels dictàmens i informes per a l'Administració de justícia, l'Administració penitenciària, les oficines d'atenció a les víctimes i els cossos i forces de seguretat. Aquests llicenciats duen a terme una intervenció rehabilitadora i de mediació i d'ajuda, a més de la realització d'estudis pericials; també poden desenvolupar les seves activitats tant en l'Administració i organismes públics com a empreses privades, així com en la docència.» I prèviament, l'any 2003, el decret de creació dels estudis de llicenciatura parlava de «crear aquests estudis per donar resposta a la necessitat social de comptar amb especialistes en el món de la delinqüència, en la seva anàlisi i en la comprensió de les seves causes, i en els mètodes més eficaços de prevenció».

Bé, ho he escurçat, he consumit el temps i passo directament al final de la meua exposició. Crec que almenys he fet l'esforç de traslladar-los una realitat, la realitat d'aquests estudiants i titulats, la realitat d'una ciència que no està sent degudament atesa ni aprofitada.

I, des d'un punt de vista estrictament associatiu, en tant que president de l'Associació Catalana de Criminòlegs, els faig també translació d'una altra realitat, aquesta, hi insisteixo, més de caràcter professional. Al maig del 2011 l'Associació Catalana de Criminòlegs, en representació no pròpia, sinó de la collectivitat de criminòlegs de Catalunya, va sol·licitar al Departament de Justícia l'autorització de la creació del col·legi oficial de criminòlegs de Catalunya. Aquesta sol·licitud està absolutament aturada. Les demandes d'informació a algunes de les direccions generals i departaments del Govern no han estat ateses; en altres casos s'han donat respostes que són de tot punt inversemblants.

Recordin el que acabo de llegir i valorin aquesta informació que els transmeto ara. El predecessor del director general actual, el senyor Ramon Parés –director general de Serveis Penitenciaris–, va remetre un informe dient que la necessitat de criminòlegs als centres penitenciaris i al sistema penitenciari en el seu conjunt era inexistent, perquè no estaven capacitats per fer l'anàlisi de la realitat delictiva –per fer tot allò que els acabo de llegir que contempla el títol europeu, el suplement al títol europeu de llicenciat en criminologia–, i que ja es compta amb altres professionals. Que, sense cap tipus de demèrit..., per la nostra part, no consideren que tinguin habilitació o capacitació, al-

menys inicial, ja no dic fruit de la pràctica o de la formació complementària que puguin fer.

I els remeto, ja per acabar... (*Veus de fons.*) Sí, ja per acabar. Els remeto als annexos del document que els hem lliurat. En aquests annexos tenim els plans d'estudis d'algunes de les universitats que actualment estant impartint els estudis a Catalunya, i veuran si s'ajusten o no s'ajusten aquests continguts, aquests coneixements, als requeriments del Departament de Justícia en el seu conjunt. No només de la Direcció General de Serveis Penitenciaris;estic pensant ara, per exemple, en les oficines d'atenció a la víctima, o en la Direcció General de Justícia Juvenil, o en la d'Execució Penal a la Comunitat.

Moltes gràcies i disculpin per haver-me estès.

La presidenta

Gràcies a vostè per la precisió del temps, perquè ha sigut molt poc el temps de més. I ara els donariem la paraula als portaveus, amb l'acord a què hem arribat d'un termini de tres minuts per intervenció; si algú necessita algun minut més, doncs, no serem rígids, però màxim cinc minuts. Gràcies.

Comença el torn del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Pere Aragonès.

Pere Aragonès i Garcia

Moltes gràcies, senyora presidenta. Senyor Cuaresma, benvingut a la Comissió de Justícia i Drets Humans del Parlament, i estenc la benvinguda a la resta de membres de la Junta de l'Associació Catalana de Criminòlegs, que avui ens acompanya, i també als estudiants de criminologia de diverses de les nostres universitats.

La compareixença d'avui no és la primera notícia de l'associació. Ja, doncs, a la passada legislatura vam tenir un intercanvi d'informació arran, també, de la feina que esteu fent per prestigiar la vostra professió, i no només per prestigiar-la, sinó per visualitzar-la en tant que sigui més útil per a la societat, a partir que es conegui més, no?

Ara fa deu anys que es va crear el títol; per tant, ens permet començar a fer un balanç amb perspectiva de quina ha estat la inserció en el mercat laboral, però també en les funcions pròpies de la professió dels graduats en criminologia. En aquest sentit, s'insereixen en uns àmbits de treball en què el que aporten, entenen des del nostre punt de vista, és una especialització molt concreta en un context en què intervenen altres professionals –i en el qual entenc, doncs, que s'hi treballa i s'hi col·labora– com juristes, psicòlegs, sociòlegs, també educadors socials. I, en tot cas, l'aportació dels graduats és que hi ha una altra especialització, i hi ha una sistematització, com es veu en els plans d'estudis, del que són els coneixements i les habilitats en el vostre àmbit, no?

Ens agradaria fer algunes preguntes per acabar de tenir més informació, no? Heu anat comentant que els graduats en criminologia tenen un reconeixement més

important en el sector privat que no pas en el sector públic. Llavors, aquí hi ha una bona explicació, però si ens poguéssiu explicar si això es deu a la mateixa manera d'oferir els llocs de treball en el sector públic..., és a dir, en què s'exigeixen unes titulacions concretes per a diferents cossos.

També, doncs, és a dir, com podem connectar la formació que poden..., que evidentment que tenen els graduats en criminologia amb la formació que fa la mateixa Administració pública, per exemple la formació de cossos policials a l'Escola de Policia de Catalunya? Probablement hi ha criminòlegs que després entren a treballar en cossos policials, siguin policies locals o Cos de Mossos d'Esquadra. De fet, veient els membres de la junta, on hi ha comandaments, doncs, en seguretat pública, entenem que deuen ser policies locals o mossos d'esquadra –o altres cossos, o Policia Nacional o Guàrdia Civil. Per tant, si ens poguéssiu..., per tenir una panoràmica una mica de quina és la professió, doncs, que també esteu representant, no?

I després dues darreres preguntes. La primera és: com a associació, quina és la interlocució que teniu amb altres associacions i col·legis professionals, sobretot d'aquestes professions que citava, que són àmbits molt conxos i en els quals el dia a dia d'un criminòleg, amb tot el ventall de possibilitats que ens comenteu que hi ha en la seva activitat, doncs, s'hi relaciona?

I després, el fet que hi hagi un col·legi de criminòlegs, quin és...?, per tenir una mica de marc comparatiu a nivell estatal i internacional. És a dir, si hi ha algun altre col·legi de criminòlegs en una altra comunitat autònoma o si a nivell europeu hi han estats o ens substatals que comptin amb col·legis de criminòlegs.

I finalment, doncs, nosaltres, el que crec que el conjunt de la comissió podem fer és facilitar la interlocució amb el departament per intentar que el reconeixement de la vostra professió sigui fet amb el màxim consens, també polític, perquè serà el que us donarà també més seguretat en aquest reconeixement públic i més permanència en el temps i, per tant, millor rendiment, al cap i a la fi, no tant de cara només als mateixos professionals, que és important, sinó també de cara a la societat i a la tasca que fan els professionals que representeu.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor Aragonès. Senyor Pedret...

Ferran Pedret i Santos

Gràcies, presidenta. En primer lloc deixi'm agrair-li, senyor Cuaresma, doncs, la seva compareixença i la intervenció que ha fet, que crec que ha estat molt il·lustrativa.

En primer lloc, dir-li que convenim amb vostè en la contradicció que ens sembla evident que suposa el fet que Catalunya hagi estat una comunitat pionera en els estudis de criminologia, des del punt de vista acadèmic, que tingui també tants professionals formats i tants estudiants d'aquesta disciplina –siguin, di-

guem-ne, de llicenciatura en el seu moment, o de grau actualment–, i, en canvi, que hagin trobat fins al moment, doncs, un escàs suport institucional i una escassa inserció en les diverses funcions que dins de l'Administració pública podrien desenvolupar, que crec que queden ben reflectides tant en l'exposició que vostè ha fet com en els documents que ens han fet arribar.

De fet, una de les coses que volia posar de manifest és: tinc, diguem-ne, en el meu poder un document que van publicar, una proposta per a la incorporació de llicenciats en criminologia als diferents serveis del Departament de Justícia, que m'ha semblat molt interessant. Em consta que hi ha una iniciativa, valgui la redundància, del Grup d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa en el sentit que s'estudiï conjuntament amb l'Administració pública catalana la manera de situar la llicenciatura o grau de criminologia entre les que donen accés a les convocatòries públiques en concursos d'oposició, etcètera, perquè tots sabem que a vegades quan s'elaboren les bases, doncs, no es tenen al cap totes les llicenciatures o graus que realment podrien cobrir les necessitats de la plaça que es convoca. I, per tant, em sembla que fer un repàs d'aquestes característiques, doncs, seria absolutament essencial. I, en aquest sentit, doncs, aquesta iniciativa del Grup d'Iniciativa - Esquerra Unida compta amb el nostre suport.

També li hem de dir que crec que hauríem de fer el possible per agilitar els tràmits per a l'autorització de la constitució del col·legi de criminòlegs de Catalunya. El Grup Socialista hi donarà suport, com ha donat suport a la creació d'alguns recents col·legis professionals, sempre amb el benentès –això ho fem sempre per una pura qüestió d'honestedat intel·lectual– que la directiva de serveis diu el que diu respecte dels col·legis professionals i, per tant, s'ha d'entendre en els termes que s'ha d'entendre. Però creiem que és important com a reconeixement de la professió, que entenem que aporta quelcom molt interessant, com és una visió, diguem-ne, holística del fet criminal, la possibilitat d'explorar alternatives tant *ex ante*, des de la perspectiva de la prevenció o de la bona anàlisi dels factors criminògens, etcètera, com *ex post*, eh?, pel que fa a les alternatives –que vostè mateix ha dit que existien i que hi convenim absolutament, que existeixen– al pur internament en presó, i que creiem que en societats democràtiques avançades s'ha d'anar caminant tant com sigui possible cap al fet de donar a la privació de llibertat i a l'internament en presó el paper més residual possible i, per tant, explorar totes les alternatives. I vostès són professionals que des d'aquesta perspectiva, doncs, poden aportar moltíssim.

Com el temps és escàs –he de dir que no per un pacte amb els portaveus, sinó per un criteri de la presidència, que no discuteixo–, doncs, he de deixar la intervenció aquí.

Gràcies.

La presidenta

Senyor Pedret, no estava vostè aquí quan ho hem parlat. Si hagués estat en el seu lloc ho hauríem parlat

amb la resta de portaveus, perquè els altres sí que n'eren conscients.

Ferran Pedret i Santos

Per tant, no ho anunciï com un pacte, senyora presidenta.

La presidenta

Per tant, no digui que és un criteri unilateral, si no n'està absolutament segur.

Ferran Pedret i Santos

Jo no tenia ganes de discutir-lo, però veig que vostè sí.

La presidenta

Bé, no, no, és que vostè m'ha acusat directament d'implantar un criteri propi. Justament vaig amb molta cura per poder consensuar aquests criteris dels temps, perquè és un tema molt important per a la comissió. En tot cas, aclarit aquest tema, correspon ara la intervenció al portaveu del Partit Popular, el senyor Sergio Santamaría.

Sergio Santamaría Santigosa

Sí, gracias, presidenta. Bueno, en primer lugar, agradecer al señor Cuaresma, pues, las aportaciones que nos hacen en materia de criminología, y sobre todo también agradecer a sus acompañantes la presencia en esta comisión.

Y, bueno, haciendo una valoración general de la intervención y sobre todo de alguna duda que pueda tener al respecto, sí que llama la atención, pues, la necesaria consideración de lo que es una profesión que puede ser útil a la sociedad y que quizá, a veces con los debidos..., clichés, o prejuicios previos o denominaciones que acotan muchas veces el contenido de lo que pueda ser, como digo, una titulación universitaria que debe tener más recorrido y que sobre todo debe ser mejor aprovechada.

Por tanto, ese enfoque al que se refería en su intervención, desde el punto de vista de la labor que pueden prestar de asesoramiento judicial –tanto en lo que se refiere a la fase instructora en la investigación de un hecho criminal como en la fase de cumplimiento de las penas, sobre todo asesorando a jueces de vigilancia penitenciaria–, y también esa actividad rehabilitadora para, bueno, de alguna forma coadyuvar en esa prevención delincuencia, nos parece que son una faceta o una visión de lo que puede de alguna forma también servir para facilitar, como digo, la labor que ustedes tienen encomendada, sobre todo de caras a resaltar o destacar esa función social. Teniendo en cuenta que además también ha puesto de manifiesto en su intervención que no solo en ese ámbito los criminólogos pueden realizar importantes aportaciones, sino también en el ámbito de la seguridad privada, a efectos sobre todo de evaluar riesgos o de colaborar más intensamente en la prevención del crimen.

Me ha gustado esa frase que he podido leer en el documento que nos han facilitado de la visión de los criminólogos como aquellas personas que de alguna forma pueden ir más allá de la lucha contra el crimen, porque quizá para los que no somos conocedores con detalle de la formación que ustedes reciben, pues, nos parece una visión complementaria, que sin duda alguna coadyuva, como digo, en esa labor social que a todos nos incumbe desde el punto de vista de los distintos ámbitos en los que cada uno desarrolla sus responsabilidades.

Sí que quería preguntarle de forma precisa con relación a la disposición concreta del artículo 274 del Reglamento penitenciario, que contempla la conformación de los equipos técnicos y que hace referencia a la necesaria participación del jurista. Que en el texto legal única y exclusivamente refiere a jurista..., pero que también asimila a la condición de criminólogo. Clarificar este aspecto me parece importante para saber hasta qué punto realmente, bueno, la condición de criminólogo es suficiente a la hora de desempeñar esa función prevista legalmente en el ámbito de la rehabilitación penal. Me gustaría que en ese sentido, bueno, pues, nos hiciera alguna aclaración de ese orden.

Simplemente, en cualquier caso, poner de manifiesto que entendemos que sus demandas son legítimas, que el Departamento de Justicia debería no hacer oídos sordos a su indicación, porque nos parece procedente. Y, por tanto, en la medida en la que, en fin, nuestro grupo parlamentario pueda, como digo, facilitar esa labor de reconocimiento legal, pues, tendrá todo nuestro apoyo para facilitar que esos pasos se puedan dar y, por tanto, que su asociación pueda constituirse en colegio profesional.

Nada más, muchísimas gracias.

La presidenta

Gràcies, senyor Santamaría. El senyor Salvador Milà. Endavant.

Salvador Milà i Solsona

Sí, gràcies. També donar-li la benvinguda en nom del Grup Parlamentari d'Iniciativa per Catalunya Verds - Esquerra Unida i Alternativa.

De fet, l'enfoc que avui ha fet és bàsicament, doncs, professional, explicar una mica la situació en què es troba la consolidació de la seva professió. No hem tingut ocasió d'entrar en valoracions, també, de política criminal, no?, que seria l'interessant. No li demano que ho faci ara, però sí que estem davant d'un moment de reforma del Codi penal i de reforma del Codi processal –penal processal–, en el qual realment els professionals del dret i especialistes en temes de seguretat i de prevenció, i també de compliment de penes, doncs, ens hauran de dir la seva, no?, davant de fenòmens com les presons perpètuas revisables, criteris aplicables segons com de perillositat valorada *a posteriori*, etcètera.

Bé, parlant del tema acadèmic, només dues o tres qüestions. Una, el llibre blanc sobre el títol del grau

que vostès ens han portat –que hi ha tota una relació dels descriptors i l'àrea de coneixement–, l'opinió dels estudiants i de la seva associació és que és un bon currículum, és una bona perspectiva? O faltarien alguns elements, o caldria posar més l'accent en uns o en els altres, no? Perquè hi ha molta barreja, no?, de psicologia, sociologia, dret penal... En fi, és certament complex acabar de finir en un currículum acadèmic, dintre d'això, i no sé si aquest és el més adequat o a la llarga s'hauria de completar.

Dos, les seves difícils i curioses relacions amb l'Administració pública. Com ja s'ha posat de manifest, molts de vostès, la majoria, són persones que treballen en l'àmbit dels cossos de seguretat o penitenciaris, però són persones que s'han tret el títol una vegada estaven a dintre. Perquè, pel que veig, no serveix de gaire tenir el títol per poder accedir a les oposicions, no és així? –pel que m'ha semblat entendre de l'informe que havia fet la Direcció General de Serveis Penitenciaris anteriorment. I, en canvi, veig que tots els professionals que estan..., no tots, però en conec molts, no?, dels que estan fent una tasca en àmbits de serveis penitenciaris o de policies locals o de Mossos d'Esquadra..., volen fer aquests màsters, aquests cursets... No «cursets», aquests màsters en criminologia. A què creuen que respon això? A un problema estrictament de competència professional? De persones que pensen que amb el títol evitaran la possibilitat que altra gent pugui accedir-hi? Etcètera, no?

És per això també, nosaltres, que hem tirat endavant aquestes propostes, perquè d'alguna manera s'actualitzi el tema dels títols que es poden requerir per accedir a determinats serveis.

Re més. Doncs, desitjar-los que vagin completant la seva tasca i que, en tot cas, alguna vegada –això també és una cosa que fan els col·legis o les associacions–, doncs, ens facin arribar informes, opinions sobre això que en diem *de lege ferenda*, no?, de coses que estan en perspectiva: si són retrocessos, si són avenços –des del punt de vista de la seva associació o de la seva professió–, en la mesura que la finalitat sempre és la rehabilitació i la reinserció social de les persones que han incorregut, doncs, en algun tipus d'infracció.

Gràcies, presidenta.

La presidenta

Gràcies, senyor Milà. Ara correspon a la portaveu del Grup de Ciutadans, la senyora Carmen de Rivera.

Carmen de Rivera i Pla

Gracias, presidenta. Señor Cuaresma, agradecerle esta comparecencia, junto al resto de todo el equipo que le acompaña, que hemos tenido la ocasión por parte de este grupo parlamentario de conocer.

Sabemos todo lo que están ustedes haciendo porque se reconozca la verdadera importancia de esta profesión y conseguir que por fin, después de diez años de que se haya establecido que se pueda obtener el título de criminólogo –que desde luego hace muchos años que

en la Universidad de Barcelona se estudia esta especialidad, antes incluso del año 2003–..., es que esperamos que esto se convierta..., y que puedan ustedes llegar a constituirse en colegio profesional. Porque nos parece importante... Porque el convertirse en colegio profesional da una garantía de la corrección de todos los procedimientos, de que los profesionales que se asocian están sometidos, pues, como a –¿cómo le diría?– un plus de responsabilidad, de seriedad, de control del ejercicio de la profesión desde el punto de vista deontológico, tan necesario en el ejercicio no solo de esta, sino de todas las profesiones.

Por ello, nosotros no entendemos las objeciones que puso el anterior director general de prisiones, señor Parés. Creo que con el actual director general, bueno, yo creo que van ustedes a insistir y tendrán mejor suerte, seguro.

Y desde luego cuentan con este grupo para cualquier cosa en que podamos ayudarles, asistirles. Y esperamos de su parte también que nos hagan llegar todas aquellas opiniones o consejos que les parezca a ustedes que nos pueden ayudar para la tarea parlamentaria que llevamos a cabo desde esta Comisión de Justicia.

Muchas gracias.

La presidenta

Gràcies, senyora De Rivera. Ara la portaveu del Grup de Convergència i Unió, la senyora Elena Ribera.

Elena Ribera i Garijo

Sí, gràcies, presidenta. Agrair la presència aquí de l'associació i del seu president pel que significa de pas cap endavant del seu col·lectiu..., i triar l'àmbit parlamentari, que és un bon àmbit de difusió i també per donar a conèixer quina és la seva professió i quin és l'àmbit en el qual actuen. El fet de parlar la darrera, doncs, fa que tinga servituds i que aprofiti també alhora les preguntes que els formulaven els meus companys, que jo també faig pròpies.

Crec que..., i això és una opinió personal i pel coneixement i pel que s'ha dit aquí, del que he vist respecte dels criminòlegs. Jo vaig estudiar dret i en aquella època existien, com a estudis especials –que es feien a baix de la facultat de dret d'aquí, de Pedralbes–, els estudis de criminologia. Era una especialització que majoritàriament s'hi apuntaven policies, s'hi apuntaven gent de l'àmbit del dret penal, psicòlegs, perquè cada u volia acabar de completar els seus coneixements en aquest àmbit que va més enllà del que és el dret penal, com han explicat molt bé, no? Crec que això coincideix després que ens dotem d'una administració pròpia, amb unes competències, que fa que els llocs de treball en primera instància, les primeres promocions, quedessin ocupades per gent de titulacions que no eren de l'àmbit de la criminologia, perquè no existia. Així puc entendre o m'imagino que és el cas dels que conformen l'associació, que hi van entrar a través d'unes altres titulacions –i, si no, ja ens ho explicaran.

Això passa com en el mercat, no? Tenim diferents especificitats en l'àmbit del coneixement que ens serveixen per fer diferents funcions, i cada un respon amb uns coneixements. Però si mirem els estudis –jo he mirat ara les assignatures troncats– en veiem de sociologia, de psicologia, del dret penal. O sigui, diferents professionals, que entenc que són els que conformaven i conformen l'Administració catalana, que van donant respostes parcials al que és un problema general. I entre tots donen resposta, per exemple, a l'assessorament tècnic als jutges en l'àmbit penal, en la mediació... I no ho fan malament, perquè, de fet, la prova està en què estem en els primers llocs.

Què passa? Que quan tenim aquesta Administració ja bastant tancada pel que es refereix a l'edat i al nombre de places, i bastant sobrecarregada, apareixen uns estudis el 2003 que donen, com diríem, un producte que ho té tot, no?, en aquest àmbit específic, i que respon a les necessitats dels temps que van avançant. A temps cada vegada més delicats, estudis més especialitzats en àmbits concrets. I aleshores apareixen vostès, que tenen una mica de psicòlegs, una mica de tot, per donar resposta en un tema concret. I aleshores el problema, per mi –i crec que això és un diagnòstic bastant atansat, i si no ja m'ho dirà–, és que trobar cabuda en aquest moment a la titulació específica, quan entre tots ja donem resposta, costarà un temps. És qüestió de no desanimar-se, perquè és evident que la seva funció és bona i que vostès en un sol professional poden reunir les característiques d'allò que es necessiten molts professionals per donar-hi la mateixa resposta.

Per la nostra banda, només que animar-los en aquest exercici, que crec que es correspon amb el que són els temps més moderns, i que estan en la bona línia.

Gràcies.

La presidenta

Moltes gràcies. Donarem ara un temps afegit, màxim de cinc minuts, per fer algun comentari.

David Cuaresma Morales

Moltes gràcies, senyora presidenta. Tot un repte, cinc minuts per a tantes preguntes, però intentaré respondre satisfactoriament.

En primer lloc, el senyor Aragonès. Moltes gràcies, perquè ha entès, sota el meu punt de vista, perfectament quina era la meva intenció; l'ha entès. És mèrit seu i no tant meu, quant a l'explicació, perquè veig que no ha estat tan generalitzada aquesta capacitat de comprensió; per un costat complexa, també ho he de dir. Volem prestigiar, volem visualitzar i tenim certes problemàtiques, que són particulars, però que crec que són transversals.

És ineludible reconèixer que hi ha dificultats d'inserció laboral arreu; amb això no estic donant tant resposta personalment a vostè, però sí al conjunt de les intervencions, per tal d'intentar escurçar. És difícil trobar inserció laboral a totes les professions, però particularment nosaltres estem postergats, absolutament. Per què hi ha

més inserció en l'àmbit privat? Doncs, perquè l'empresari no està acotat per una titulació, perquè no està acotat per una normativa, perquè sap el que vol i el que necessita, i va a buscar allò que li resultarà més útil, senzillament. Això no vol dir que hi hagi una inserció extraordinària –bé és cert que no–, però sí que apunta que en aquesta via segurament tindrem més èxit.

Hi ha criminòlegs als cossos policials? Doncs, li puc respondre quantitativament. En el cas de Mossos, aproximadament 450 titulats en criminologia dintre de tot el cos; que, si no vaig errat, són aproximadament 18.000 efectius. Doncs, aproximadament 450. És important? Doncs, estic segur que hi ha més llicenciats en dret i més llicenciats en psicologia. Per què se'ns valora? Per què molts agents i molts comandaments volen estudiar criminologia i estudien criminologia, i molts comandaments són titulats en criminologia? Doncs, perquè són els estudis que millor s'ajusten a les seves necessitats professionals, senzillament.

Quina és la interlocució amb les altres associacions i col·legis? Molt bona, la tenim molt bona i molt satisfactòria amb les associacions.

Col·legis. De moment només s'ha aprovat la creació del col·legi de València, de la comunitat autònoma valenciana, però està en via d'aprovació la comunitat autònoma de Madrid i la d'Astúries. A la resta d'Europa la figura dels col·legis professionals no existeix, sinó que existeix una correlació, diguem-ne, equivalent, perquè l'estructura jurídica és una altra. Però, en qualsevol cas, hi han associacions professionals i científiques extraordinàriament potents, amb les quals també tenim bona relació i bona interlocució.

Bé, li ho agraeixo, li agraeixo la seva empatia, la seva capacitat de comprensió.

Respecte al senyor Pedret, del Partit dels Socialistes de Catalunya, la nostra proposta al Departament de Justícia ja té una certa antiguitat, però no ha envellit, excepte per al tema... Nosaltres fèiem, a diferència del que acostuma a succeir –i no és una crítica, ni molt menys, és una *vox populi*, diríem– amb les lleis que no hi ha una memòria econòmica... Nosaltres vam fer una memòria econòmica d'aquesta proposta i contemplàvem el cost que suposaria la incorporació dels criminòlegs de forma transitòria, provisional, per fer una prova, per aclarir-nos. Això sí que ha envellit, perquè els sous han minvat i ara resultaria fins i tot més econòmic. En qualsevol cas, la proposta del Departament de Justícia va ser fruit d'un esforç considerable i, com ha pogut apreciar, no només ens centrem en l'àmbit estrictament penitenciari. La nostra vessant de coneixements, o el nostre aprofitament quant a coneixements creiem que pot ser molt més ampli. I no ens cenyiríem exclusivament a l'àmbit de justícia. La meua referència a l'informe de l'anterior director general de Serveis Penitenciaris era purament anecdòtic, no hi voldria posar l'accent, ni en la situació de l'àmbit penitenciari.

Moltes gràcies també pel seu compromís d'agilitzar els tràmits del col·legi, amb el benentès que evidentment s'han de complir tots els tràmits i s'ha de complir amb la legislació.

Senyor Santamaría, efectivament, som fruit..., la nostra situació en part és conseqüència dels clixés, d'aquesta imatge que el nom de la ciència ens imprimeix.

La seva pregunta concreta relativa a l'article 274 del Reglament penitenciari: la figura del jurista. La figura del jurista, de forma circumstancial, en un moment donat –el Reglament penitenciari és de l'any 96– va ser implementada, prèviament a l'any 96 –crec, si no ho recordo malament, que va ser el 83 o 84–, com a jurista criminòleg, perquè l'Administració general de l'Estat va adonar-se que el coneixement com a jurista no era suficient per fer la tasca que se'ls demanava: un pronòstic de conducta delictiva, un pronòstic de perillositat, que diu el reglament i que diu la llei orgànica. Aquestes tasques no les pot fer un jurista. És obvi i palès que, en l'àmbit dels seus coneixements –l'espectre dels coneixements de la formació jurídica–, no hi ha la capacitat per dur a terme aquestes valoracions.

La figura del jurista criminòleg va desaparèixer. Es va crear en una addenda, un annex a una llei de pressupostos, i va desaparèixer per si mateixa perquè no hi havia possibilitat d'exigir als juristes que volguessin, o a les persones que volguessin incorporar-se com a juristes de l'Administració general de l'Estat –de la, en aquell moment, Dirección General de Servicios Penitenciarios–..., l'exigència d'una doble titulació. En conseqüència, com dic, va morir en si mateixa.

Però nosaltres tenim en una normativa aprovada per aquest Parlament, el Reglament d'organització i funcions dels serveis d'execució penal a Catalunya, la figura del criminòleg escindida, autònoma, independent, pròpia, titulats de... (*Veus de fons.*) Sí, titulats A1, és a dir, llicenciats o graus, com a criminòlegs. Està contemplat en aquest reglament d'organització i funcions, si no ho recordo malament, articles 60 i 34. És a dir, la mateixa Administració ha valorat que era necessari comptar amb el coneixement que aportava un criminòleg; el Parlament ho ha validat, ha considerat que això era necessari i s'ha legislat en aquest sentit, però malauradament no s'ha arribat a incorporar cap criminòleg. A la plantilla dels cossos penitenciaris a Catalunya no hi han criminòlegs. La figura del jurista criminòleg hi és en la nomenclatura tradicional, però en l'exercici de les funcions..., nul·la, no existeix. Són juristes, amb tota la legitimitat i la capacitat per desenvolupar les seves funcions. Però, com dic, aquestes dues que *a bote pronto* he enunciat no poden desenvolupar-les –és obvi i palès que no poden desenvolupar-les.

Senyor Milà, permeti'm que li ho precisi. No són màsters, no són curssets, és una titulació plenament reglada, plenament estructurada, que dona peu, sí, a màsters, titulacions de tercer cicle, i, sí, a doctorats.

És interessant per als cossos de seguretat, per als funcionaris en exercici? És interessant per la mateixa raó que abans explicava, perquè s'ajusta als requeriments en l'exercici professional. Però no hi ha cap criminòleg –cap– que estigui treballant a dia d'avui en l'Administració, en les administracions de la comunitat autònoma de Catalunya –cap–: ni en les administra-

cions locals, ni en les administracions dependents de la Generalitat de Catalunya, ni en les diputacions. En cap lloc. Aquells que són membres dels cossos funcionaris –alguns dels cossos policials, altres dels cossos penitenciaris, altres d'altres cossos–, que són criminòlegs, han trobat sortida en alguns casos –i en els membres de la junta als quals feia referència pràcticament en tots– en l'àmbit de la docència; pràcticament tots són professors universitaris –jo mateix sóc professor universitari a la Universitat de Barcelona, amb la figura de professor associat. Però no podem exercir les nostres funcions. Podem formar altres criminòlegs, però no podem exercir les nostres funcions com a criminòlegs.

Enllaço amb la seva consideració de si ens havíem incorporat i havíem cobert algunes demandes aquells que primer ens havíem titulat. No. No és cert, perquè mai ha existit la figura del criminòleg –mai–, mai s'ha cobert aquesta necessitat. Encara els diré més: no s'ha cobert la necessitat de coneixement. Actualment s'estan desenvolupant tasques indubtablement molt meritòries –indubtablement–, però n'hi ha moltes. Aquestes de pronòstic de perillositat, per exemple, per no complicar més l'explicació, aquesta no es fa, no la fa ningú, perquè no hi ha ningú capacitat per fer-la. En canvi, els criminòlegs, en els plans d'estudis, que contemplen..., que s'han desenvolupat i que actualment tenim, sí que tenim aquesta habilitació, sí que tenim aquesta capacitat.

Respecte al tema de la política criminal, em deia si era possible que nosaltres poguéssim aportar alguna cosa quant a la valoració d'aquestes reformes del Codi penal i la Llei d'enjudiciament criminal. Indubtablement –indubtablement. No nosaltres quant a professionals –que també–, la ciència criminològica. Quan es legisla, i es legisla sense tenir en compte el que t'està dient la ciència empírica –no la reflexió de caràcter dogmàtic, sinó el coneixement empíric de la realitat i la contrastació no del que no hauria de ser, sinó que és–, s'està legislant, permetin-m'ho, indègudament, s'està legislant d'esquena a la realitat. I la ciència criminològica pot aportar un coneixement, aporta un coneixement –l'aporta–, però no s'aprofita.

Bé, senyora Rivera... (*Pausa.*) Ha marxat, però, en qualsevol cas, vull agrair-li públicament el recolzament que ha mostrat cap als nostres interessos i la nostra demanda de creació del col·legi.

I acabo. Retorno a la senyora Ribera. No van entrar els primers. Hi insisteixo, no van entrar els primers. No hi han criminòlegs treballant. No hi ha llocs de treball de criminòlegs. Hi han aquells que contempla el Reglament d'organització i funcions en l'àmbit d'execució penal, però no s'han desenvolupat les tasques, no s'ha implementat, no s'han ofert. No hi ha criminòlegs treballant a les presons catalanes; no hi han criminòlegs treballant tampoc al Gabinet d'Estudis del Departament d'Interior; no hi han criminòlegs treballant als ajuntaments que tenen regidories que s'ocupen dels àmbits de seguretat en l'àmbit de les seves competències; no hi han criminòlegs treballant a les oficines d'atenció a la víctima; no hi han criminòlegs treballant a les assessories –fan una tasca encomiable i molt satisfactòria, la conec, em consta– tècniques pe-

nals, als jutjats d'instrucció ni als jutjats penals; no hi han criminòlegs treballant als jutjats de vigilància penitenciària.

No s'està aprofitant –i aquest és el missatge que nosaltres volíem traslladar-los– tot un col·lectiu extraordinàriament extens de professionals altament capacitats, amb titulacions universitàries de primer nivell –de primer nivell–, amb *curricula* de primer nivell, amb títols de primer nivell. No s'estan aprofitant i estan costant molts diners –molts diners. Però és que, a més a més, s'està generant tota una bossa de persones frustrades, de persones que veuen la necessitat, veuen l'oportunitat de formar-se en una ciència que és útil i no veuen sortides professionals.

Res més, moltes gràcies. I torno a demanar disculpes perquè aquesta vegada crec que sí que m'he estès una mica més.

La presidenta

Moltes gràcies a vostès per la documentació que ens han lliurat, a més, que no és habitual que tots els compareixents ho acompanyin amb documentació. I, en tot cas, saben que tenen els grups parlamentaris a la seva disposició, i hi seguirem treballant. Gràcies.

Donem per acabada, doncs, aquesta sessió.

La sessió s'aixeca a les set del vespre i dotze minuts.

